

Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola
Turnov, Skálova 373



Obor vzdělání

82-42-N/..

Konzervátorství a restaurátorství

Vzdělávací program

82-42-N/

**RESTAUROVÁNÍ KOVŮ,
MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ**

Kombinované studium

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY

Název školy: Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola Turnov

Sídlo školy: Skálova 373, 511 01 Turnov

Právní forma: Příspěvková organizace

IZO VOŠ: 150 005 385; IČ VOŠ: 00 854 999

Zřizovatel školy: Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 460 01 Liberec 1 / IČ 70891 508

Kód a název oboru vzdělání: **82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství**

Název vzdělávacího programu: **Restaurování kovů, minerálů a organolitů**

Zaměření vzdělávacího programu:

Restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových.

Restaurování a konzervování kovů železných.

Restaurování a konzervování archeologických předmětů z kovů.

Restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů.

Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělání: Nemohou být přijati uchazeči trpící přecitlivělostí na alergizující látky používané při praktickém vyučování.

Délka vzdělávacího programu: 4 ročníky / 8 období

Forma vzdělávání: **kombinovaná.**

Vyučovací jazyk: český jazyk.

Dosažený stupeň vzdělání: vyšší odborné vzdělání.

Způsob ukončení studia: absolutorium.

Certifikát: vysvědčení o absolutoriu; diplom.

Označení absolventa: Diplomovaný specialista DiS.

OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE VOŠ	2
2.	OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	3
3.	PROFIL ABSOLVENTA	5
4.	UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA	6
5.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
	5. 1 Cíle vzdělávacího programu	7
	5. 2 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu	7
	5. 3 Organizace výuky	11
	5. 4 Podmínky pro přijímání studentů	13
6.	UČEBNÍ PLÁN	14
	6. 1 Učební plán	14
	6. 2 Poznámky k učebnímu plánu	16
	6. 3 Formy hodnocení	17
	6. 4 Počet týdenních vyučovacích hodin	17
	6. 5 Formy výuky	18
7.	UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	20
	Cizí jazyk	20
	Dějiny uměleckých řemesel	23
	Ornamentika	26
	Heraldika	27
	Ikonografie	28
	Tvarová typologie	30
	Základy památkové péče	31
	Filosofie a etika	33
	Anatomie	35
	Výtvarná dokumentace	36
	Odborné modelování	38
	Plastická anatomie	39
	Vedení restaurátorské dokumentace	40
	Speciální chemie	42
	Historie metalurgie	45
	Technologie konzervování a restaurování	47
	Praktická cvičení v restaurování	51
8.	DOKLADY O ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	56
	8. 1. Doklady o personálním zabezpečení vzdělávacího programu	56
	8. 2. Doklady o materiálním a organizačním zabezpečení vzdělávacího programu	77
	a) Údaje o budově, kapacitě poslucháren, laboratoří, ateliérů, výukových prostor	77
	b) Soupis specializovaných laboratoří	78

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / OBSAH VZDĚL. PROGRAMU

c) Údaje o knihovně	79
d) Záměr rozvoje, odůvodnění vzdělávacího programu	79
e) Údaje o rozvoji spolupráce	80
f) Zdůvodnění společenské potřeby vzdělávacího programu	81

3. PROFIL ABSOLVENTA

Vzdělávací program Restaurování kovů, minerálů a organolitů, připravuje absolventy k vysoce odborně kvalifikovanému realizování restaurátorských a konzervátorských prací na objektech kulturního dědictví, které jsou zhotoveny z kovových materiálů resp. z jejich kombinací s dalšími materiály.

Vzdělávací program je koncipován jako ucelené odborné vzdělání s možností prostupnosti do bakalářského dokončovacího studia

Výsledky vzdělání:

Absolvent oboru - zná chemicko-technologické zpracování kovových materiálů a drahých kamenů,

- vyhodnocuje a laboratorně analyzuje degradační, korozní děje a řeší způsoby konzervování-restaurování a dalšího ochranného režimu památky,
- ovládá rozšířené dovednosti speciálních historických i současných umělecko-řemeslných technik,
- aplikuje postupy pro konzervování a restaurování umělecko-řemeslných památek z různých kovů zušlechťených náročnými zdobnými technikami a souvisejícími materiály,
- rozlišuje slohové vývojové prvky, má historicko-umělecké vědomosti související s dobovým zařazováním, stylem i uměleckořemeslnými technikami zpracování,
- chápe etiku kulturního dědictví, určuje druh autenticity památky a volí způsoby restaurování, spolupracuje s kunsthistorikem, zná související legislativu,
- umí vytvořit související grafické i plastické studie, rekonstrukce chybějící části, technický výkres, ovládá odlévání modelů ze sádry nebo lukoprenu,
- prakticky zvládá potřebnou práci s počítačem, skenerem, tiskárnou, mikroskopem,
- umí vést dokumentaci a zpracovává restaurátorské zprávy,
- pracuje samostatně i v týmu, reflektuje měnící se skutečnosti, uplatňuje prakticky získané poznatky,
- umí se v cizím světovém jazyce samostatně a přiměřeně jazykově orientovat ve všech obecných komunikativních a profesních situacích,
- užívá základní terminologii v daných oborech s porozuměním v jazykové komunikaci a v jednoduchém odborném výkladu i četbě odborného textu,
- ovládá jazykově gramaticky správný písemný projev, v obecné i profesně odborné úrovni zatím dosaženého vzdělání,
- ovládá informační technologie pro zpracování restaurátorské dokumentace, seminárních a ročníkových prací,
- jedná a chová se v intencích bezpečnosti práce a ochrany zdraví,
- vyšší odborné studium směřovalo a motivovalo k samostatnému zodpovědnému rozhodování a řešení pracovních problémů.

4. UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA

Prakticky orientovaný absolvent je schopen vykonávat speciální umělecko řemeslné, konzervační a restaurační odborné pracovní činnosti:

Ochrana před vlivy prostředí a odborné ošetřování užitého umění z drahých, obecných a barevných kovů, litiny a cínu, včetně kulturních památek nebo jejich částí, předmětů kulturní hodnoty a sbírkových předmětů.

Odborný průzkum děl užitého umění z drahých, obecných a barevných kovů, litiny a cínu, včetně kulturních památek nebo jejich částí, předmětů kulturní hodnoty a sbírkových předmětů.

Stanovení postupů prací pro restaurování, konzervování a obnovu jejich původního vzhledu.

Konzervace děl užitého umění z drahých, obecných a barevných kovů, litiny a cínu, včetně kulturních památek nebo jejich částí, předmětů kulturní hodnoty a sbírkových předmětů.

Restaurování děl užitého umění z drahých, obecných a barevných kovů, litiny a cínu, včetně kulturních památek nebo jejich částí, předmětů kulturní hodnoty a sbírkových předmětů.

Rekonstrukční doplnění, rekonstrukce a kopie.

Ověřování a aplikace nových metod, experimentální laboratorní práce.

Zpracování restaurátorských zpráv včetně dokumentace, doporučení následné péče a ochrany, interpretace dosažených výsledků.

Absolvent je schopen vykonávat umělecko-řemeslné pracovní činnosti:

Zaměření na restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových: dle specializace v oboru: zlatnictví, stříbrnictví, pasířství, uměleckém odlévání, plošném a plastickém rytí kovů.

Zaměření na restaurování a konzervování železných kovů: v oboru uměleckého zámečnictví a kovářství.

Zaměření na restaurování a konzervování archeologických předmětů z kovů

Zaměření na restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů: v oboru broušení a rytí drahých kamenů.

Absolventi se uplatní jako konzervátoři a restaurátoři v kulturních institucích spravujících ve svých fondech kulturní památky, které jsou umělecko řemeslnými pracemi dané materiálové skupiny. Kromě toho mohou vykonávat i samostatnou restaurátorskou práci. Mohou se uplatnit také ve své uměleckořemeslné specializaci.

Absolventi vzdělávacího programu restaurování kovů, minerálů a organolitů se mohou rovněž ucházet o studium na vysokých školách zejména příbuzného zaměření.

5. CÍLE A CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Cíle vzdělávacího programu

Vyšší odborné vzdělání v restaurování navazující zejména na střední vzdělání, řemeslné odbornosti, přináší komplexně novou profesi, jiný kvalitativní způsob studia vyžadující samostatnost a zodpovědnost. Vedle obdobného bakalářského oboru, který je náročný na oblast chemicko-technologickou, připravuje vyšší odborné vzdělání studenty více prakticky, jazykově a v oblasti uměnovědné.

Ve vzdělávacím programu jsou studenti připravováni pro široké spektrum činností souvisejících s restaurováním a konzervováním kovů. Studium vede k poznání uměleko-historických souvislostí, významu určení chemicko-technologických příčin a důsledků chování materiálů, ke zvládnutí vysoké kvality a náročnosti uměleko-řemeslné práce.

Výukový proces rozvíjí osobnosti absolventů k estetickému a kulturnímu vidění světa, pozitivnímu vztahu k přijímání potřebných informací, k tvůrčímu odpovědnému přístupu k řešeným úkolům, samostatné individuální i týmové tvorbě a pozitivnímu mravnímu a společenskému postoji.

Cílem absolvování odborných praxí v průběhu studia a související odborné praxe je osvojování a zapracování odlišných zkušeností a profesních názorů do nových postupů vlastní praktické práce a nutnosti osobního zodpovědného rozhodování restaurátorských záměrů.

Osou praktické části studia jsou tři samostatné práce, které jsou koncipovány tak, aby kvalitní absolvent mohl na jejich základě a po získání příslušné praxe podat žádost Ministerstvu kultury České republiky o Povolení k restaurování uměleko-řemeslných děl z kovů.

Cílem tohoto vzdělávacího programu je vychovat absolventy ve vysoce kvalifikované, humanitně, technicky i mistrovsky řemeslně vzdělané specialisty s přehledem v oblasti restaurování kovů, schopné jak samostatné umělekořemeslné záchrany kulturní památky, tak týmové spolupráce v rozsáhlejších záměrech památkové péče. S předpokladem intenzivního sebevzdělávání souvisejícího s rozvojem hloubky poznávání historických dějů, pochopení a aplikace chemicko-technologických metod i látek a s předpokladem náročného sebe zdokonalování v řemeslných dovednostech, schopné také umělekořemeslné tvorby, renovace, vytváření kopií a rekonstrukcí památek.

Vzdělávací program motivuje osobní seberealizaci, vlastní aktivní účast související s tvořivou produktivní a zodpovědnou činností ostatních lidí na utváření společenského života a kulturního a přírodního prostředí v regionu i v celém světě. Studenty vede ke zdravé soutěživosti v konkurenčním prostředí a připravuje je očekávat rizika a nejistoty při nalézání cest svého profesního uplatnění a profesní připravenosti adaptovat se na změny situace na trhu práce.

5.2 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

Vzdělávací program Restaurování kovů, minerálů a organolitů má povahu mezioborového studia, klade důraz na náročnou praktickou přípravu v široké speciální oblasti restaurátorských a konzervátorských činností, na dosažení vysoké profesionální

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / CÍLE A CHARAKTERISTIKA VP
úrovně umělecko-řemeslných dovedností včetně ovládnutí historických technologií a technik, na získání teoretických a praktických poznatků pro řešení deformací tvaru, v dějinách uměleckých řemesel a pomocných vědách, osvojení cizího jazyku a na získání hlubokých znalostí a dovedností chemicko-technologických podmíněností konzervování a restaurování.

Výuka: řemeslných technik, praktických cvičení v restaurování, výtvarných cvičení, fotodokumentace a fotografických technik a výtvarné dokumentace je totožná s výukou bakalářského oboru (VŠCHT) a je pak uznávána při dalším studiu. VOŠ uskutečňuje společný bakalářský studijní program (s VŠCHT Praha) „Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví uměleckořemeslných děl, studijní obor Konzervování-restaurování uměleckořemeslných děl z kovů. Jiné bakalářské studijní programy navazující na vzdělávací program Restaurování kovů jsou: Muzeologie, Dějiny kultury, Design kovu a šperku, Metalurgie, Slévárenství apod.

Výuka vede k návyku důsledného respektování zásad bezpečnosti a hygieny práce a protipožární ochrany i tvorby a ochrany životního prostředí včetně péče o kulturnost práce a pracovního prostředí.

Obsah vzdělání

V prvním ročníku je posílena zvláště teoretická výuka s ohledem na doplnění a vyrovnání rozdílné vstupní úrovně znalostí a dovedností studentů přicházejících z různých středních škol. Následně postupně přibývá cvičení specializovaných na zvládnutí procesů konzervace a restaurování. Po celou dobu trvání studia se studenti vzdělávají po stránce jazykové, v problematice chemicko-technologické, v dějinách uměleckého řemesla a souvisejících pomocných věd a výtvarných dovednostech.

Cizí jazyk poskytuje studentům poznatky o jazykových prostředcích a jevech tohoto zvoleného cizího jazyka, rozšiřuje slovní zásobu o sféru odborných specifických výrazů a pojmů, přibližuje realie země, kultury a životního stylu jejích obyvatel. Do budoucna umožňuje samostatnou aktivní komunikaci v běžných situacích i v profesní oblasti.

Dějiny uměleckých řemesel, navazující na znalosti dějin výtvarné kultury v jejich historické společenské náboženské a hospodářsko-politické podmíněnosti, sledují výtvarné slohové proměny jednotlivých období se zaměřením rozvíjení schopnosti přesně určit a zařadit dané uměleckořemeslné dílo a vyhledávání potřebných srovnávacích materiálů, zejména z okruhů zpracování kovů a broušení drahých kamenů.

Ornamentika, Heraldika, Ikonografie, Tvarová typologie, Základy památkové péče, Filosofie a etika, poskytují prohloubené poznání souvislostí historického a společensky podmíněného vývoje umění a jeho lidské různorodé výpovědi. Doplnují souvislosti a podmíněnosti uměleckého řemesla a zákonitosti ochrany památek.

Anatomie rozvíjí dosažené teoretické znalosti a grafické dovednosti hlubšího pochopení problematiky organické výstavby kostry a svalových tkání jako skrytých zákonitostí forem lidské figury. Je předpokladem pro praktické osvojování v plastické anatomii, pro rekonstrukci a doplňování chybějících částí restaurované památky

Výtvarná dokumentace rozvíjí dosažené výtvarné dovednosti a schopnosti uměleckého myšlení a estetického cítění studentů a zvyšuje úroveň jejich výtvarného vyjadřování.

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / CÍLE A CHARAKTERISTIKA VP

Zaměřuje se na detailní grafické a technologické studie unikátních významných historických slohově typických uměleckořemeslných památek minulosti a rozvíjí chápání historických technologií i řemeslných technik v praxi restaurování, zajišťuje postupné zvládnutí profesionálního vedení dokumentace restaurované památky. Rozvíjí vizuální osvojování příkladů z ornamentiky, heraldiky, ikonografie a tvarové typologie.

Odborné modelování rozvíjí dosažené schopnosti a dovednosti, pečlivý a přesný přístup k detailu restaurované památky. Prakticky umožňuje dotvářet a rekonstruovat chybějící části nebo vytvořit kvalitní kopii nebo analogii v dobovém cítění.

Plastická anatomie rozvíjí dosažené výtvarné dovednosti a schopnosti uměleckého ztvárnění drobných figurálních motivů na uměleckořemeslných památkách z kovů a v glyptice. Po důkladném dlouhodobém studiu anatomie a fyziognomie zákonitostí výstavby znázorňované lidské postavy či figury zvířete v daném měřítku v grafické a plastické studii připravuje možnost realizace v tepání, odlévání, cizelování nebo řezáním a rytím v daném materiálu. Studuje se zejména aplikovaná problematika v reliéfu a plastice na památkách z kovů nebo drahokamech, kosti a slonovině.

Speciální chemie poskytuje studentům ucelený soubor vědomostí o chemických jevech a pojmech, o systému chemických prvků, anorganických a organických sloučenin, o chemických zákonitostech a o nejdůležitějších látkách a metodách z hlediska jejich využití při vstupních průzkumech památky a celkově v konzervátorské a restaurátorské práci.

Historie metalurgie prohlubuje pochopení a vědomosti o různých dobově podmíněných způsobech tavení a zpracování kovů, které vykazují rozdílné vlastnosti vnitřní stavby, krystalizace a metalografie a jsou příčinou odlišných přístupů, zásahů a stabilizace materiálů v celkové konzervátorské a restaurátorské práci.

Technologie konzervování a restaurování poskytuje studentům vědomosti a dovednosti k provádění záchrany a stabilizace poškozeného povrchu a hmoty materiálu, rozvíjí znalost faktorů prostředí ovlivňujících narušení, korozi, degradaci tvaru, stanovuje celý rozsah konzervačních metod spjatých s ošetřováním povrchů i stavby hmoty. Obsah vyučovacího předmětu prostupují hlediska komplexních vědomostí o respektování zásad bezpečnosti a hygieny práce, protipožární ochrany i tvorby a péče o životní a pracovní prostředí.

Praktická cvičení v restaurování v sobě determinují náplň ostatních odborných předmětů; umožňují ověřovat si při vykonávání praktické činnosti teoretické vědomosti, poznávat pracovní postupy a metody jednotlivých dílčích pracovních operací, spojovat souvislosti poznatků a dovedností ze speciální chemie, z technologie, výtvarné dokumentace, odborného modelování, plastické anatomie i dějin uměleckých řemesel se zvládnutím uměleckořemeslných technik. Směřují k pochopení principů klasických rukodělných technik starého uměleckého řemesla v intenci zachování autenticity, rozvíjení dovednosti k vedle značně poškozené konzervované památce vytvořit rekonstrukci a případně kopii.

Výuka je organizována jako čtyřleté denní studium, přičemž první ročník má charakter základní průpravy ve zdokonalování praktických dovedností a v získávání

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / CÍLE A CHARAKTERISTIKA VP teoretických znalostí v odborné oblasti. Je tak vytvářen hluboký vztah k profesnímu zaměření absolventa. Ve druhém ročníku se rozšiřuje a prohlubuje systém speciálních praktických dovedností a teoretických vědomostí na úroveň odpovídající potřebám realizace v praxi. Třetí ročník vyúsťuje do realizace konkrétních úkolů, při nichž student bezprostředně prokazuje své schopnosti ve využívání všech vědomostí a dovedností osvojených v průběhu dosavadního studia. Ve čtvrtém ročníku probíhá odborná praxe a současně vzniká absolventská práce, jejíž součástí je ověření úrovně praktických dovedností. V rámci samostatného provádění odborných činností se dále prohlubují a rozšiřují poznatky ve speciálních oblastech restaurátorských a konzervátorských technik.

Odborná praxe umožňuje finální prokázání symbiózy všech dosažených vědomostí, dovedností a schopností ze všech předmětů. Na různých speciálních pracovištích přibližuje současné nejprogresivnější technologické možnosti, otevírá kontakt s potenciálními zaměstnavateli i zákazníky. Na studenty při praktické přípravě se vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých.

Obsah vzdělání je profesně určen zákonem č. 20/1987 Sb. (Památkový zákon) Příloha č. 3:

Teoretické a praktické oblasti, které tvoří obsah vzdělání a přípravy vyžadované v České republice pro výkon činnosti restaurování:

- a) dějiny a filosofie umění a uměleckého řemesla, včetně ikonografie, se zaměřením na české země a Evropu,
- b) dějiny architektury se zaměřením na české země a Evropu,
- c) heraldika se zaměřením na české země a Evropu,
- d) teorie a metody památkové péče ve vztahu k restaurování, výkon památkové péče podle platné právní úpravy,
- e) estetika a etika restaurování,
- f) metody prezentace děl výtvarných umění a uměleckořemeslných prací,
- g) muzejnictví, restaurování a konzervace sbírkových předmětů a předmětů kulturní hodnoty,
- h) fyzikální a chemické metody restaurátorského průzkumu díla, interpretace výsledků a komplexní vyhodnocení průzkumu pro stanovení vhodného technologického postupu při restaurování,
- i) chemické, biologické a fyzikální procesy, způsobující poškození děl výtvarných umění a uměleckořemeslných prací, odpovídající restaurátorské a konzervační metody,
- j) historické techniky a technologie restaurování,
- k) současné techniky a technologie restaurování,
- l) restaurátorské a konzervační materiály,
- m) chemie se zaměřením na restaurátorskou problematiku,
- n) mineralogie (petrografie) se zaměřením na restaurování,

- o) výtvarná příprava (figurální a nefigurální kresba a malba, modelování),
- p) provádění kopií děl výtvarných umění a uměleckořemeslných prací,
- q) metody dokumentace restaurování, odborná fotografie,
- r) využití výpočetní a jiné soudobé techniky v oboru restaurování,
- s) odborná praxe pod dohledem kvalifikované osoby při restaurování v příslušné specializaci,
- t) samostatně a komplexně provedené restaurování děl výtvarných umění nebo uměleckořemeslných prací v příslušné specializaci, včetně obhajoby před odbornou komisí,
- u) závěrečná vědecká nebo jiná odborná písemná práce v oboru restaurování,
- v) český jazyk, popřípadě jeden světový jazyk.

5.3 Organizace výuky

Kombinovaná forma výuky čtyřletého vyššího odborného vzdělávání je organizovaná pravidelně jeden den v týdnu (pátek) v průběhu školního roku. Využívá formy denního vyučování a dálkové formy vzdělávání (samostudia a konzultací; konzultace též formou čtu přes internet). Ve školním roce je dělena na zimní (1. září až 30. ledna) a letní (1. února až 31. srpna) období. Školní výuka v každém období zaujímá dobu 16 týdnů (v letním období IV. ročníku 14 týdnů), 3 týdny jsou určeny pro samostatné studium a k získání hodnocení v řádném termínu (zařazeno vždy na závěr období), 1 týden tvoří časová rezerva. Týdenní dotace je stanovena na 13 hodin (3. ročník 12 hod., 4. ročník 12 hod.). Vyučovací hodina trvá 45 minut, při odborné praxi trvá vyučovací hodina 60 minut. Studijní opory pro teoretické předměty budou k dispozici ve třech verzích: digitalizované na webových stránkách, na CD a DVD i v tištěné formě k zapůjčení. V současné době mají objem přes 160 GB v doc., a kolem 18 GB v pdf.

Po dobu školních prázdnin jsou zařazovány odborné praxe, povinné kurzy a po dohodě zkoušejícího či zkušební komise se studentem lze konat i zkoušky. Volný čas studentů v době školních prázdnin nesmí být zkrácen na dobu kratší než 4 týdny.

Začátek a konec školní výuky v zimním a letním období, období pro samostatné studium a k získání hodnocení v řádném termínu, školních prázdnin, případně další členění školního roku stanoví v souladu s akreditovaným vzdělávacím programem ředitel školy.

Teoretická příprava se uskutečňuje formou přednášek, seminářů, konzultací, cvičení a exkurzí v souladu s akreditovaným vzdělávacím programem. Praktická příprava se uskutečňuje formou praktického vyučování ve škole nebo formou odborné praxe na specializovaných pracovištích, je zajišťována řádnou smlouvou, která obsahuje odkazy na příslušnou legislativu (zákoník práce), na požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Další pravidla organizace vyššího odborného vzdělávání (zápis ke vzdělávání, doklad o vzdělávání, přestup na jinou VOŠ, změna oboru, přerušení studia, opakování ročníku, zanechání studia) upravuje § 97 a § 98 zákona č. 561/2004 Sb.,

Povinné předměty:

Výuka předmětu: cizí jazyky se dělí na skupiny: Anglický jazyk a Německý jazyk. Vedle gramatiky se dává důraz na odbornou konverzaci.

Výuka předmětů: Výtvarná dokumentace, Odborné modelování, Plastická anatomie se odehrává v ateliérech.

Výuka předmětů: Dějiny uměleckých řemesel, Ornamentika, Heraldika, Ikonografie, Tvarová typologie, Základy památkové péče, Filosofie a etika, Anatomie, Plastická anatomie, Speciální chemie, Historie metalurgie a Technologie konzervování a restaurování, probíhá v učebně s videoprojekcí. Laboratorní cvičení v předmětech Speciální chemie a Technologie konzervování a restaurování jsou vždy ve specializovaných laboratořích.

Volba zaměření a specializace na počátku 1. ročníku je ovlivněna předcházející přípravou, praxí a zvládnutím daného okruhu uměleckořemeslných dovedností. Specializace v jednotlivých zaměřeních se v průběhu studia podporuje zadáváním a řešením individuálních seminárních a ročníkových prací.

Do studia vzdělávacího programu Restaurování kovů vstupují studenti z nejrůznějších oborů uměleckořemeslného zpracování kovů. V předmětu Praktická cvičení v restaurování si student ke svým dovednostem osvojuje další uměleckořemeslné techniky zejména s ohledem na volbu zaměření a specializace.

Rozlišující kompetence se odvozují z předcházejícího dosažení uměleckořemeslných dovedností, které se během studia souběžně s procesy restaurování (doplňování chybějících částí, rekonstrukce, zhotovení kopie) rozšiřují a prohlubují.

Povinně volitelné předměty:

Odlišné specializace v jednotlivých zaměřeních řeší student volbou z povinně volitelných předmětů: Praktická cvičení v restaurování, Technologie konzervování a restaurování.

Kompetence pro zaměření: **1) Restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových** rozlišují specializace:

Restaurování šperků z obecných a drahých kovů.

Restaurování stříbrnických a pasířských předmětů z obecných a drahých kovů.

Restaurování předmětů užitého umění z cínu, zinku, olova a jejich slitin.

Restaurování chladných a palných zbraní a zbroje.

Restaurování historických hodin a památek s hrací mechanikou.

Kompetence pro zaměření: **2) Restaurování a konzervování kovů železných** rozlišují specializace:

Restaurování památek ze železných kovů.

Restaurování historické zbroje.

Kompetence pro zaměření: **3) Restaurování a konzervování archeologických předmětů z kovů**

Kompetence pro zaměření: **4) Restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů** rozlišují specializace:

Restaurování rytých a broušených přírodních a syntetických materiálů, glyptiky.

Restaurování mozaiky a vykládání přírodními materiály, drahými kameny a kovy.

Praktická cvičení v restaurování se uskutečňují ve školních patřičně vybavených dílnách a formou odborné praxe na specializovaných restaurátorských pracovištích kulturních institucí, která mají smluvní vztah se školou:

Archeologický ústav Akademie věd, Letenská 4, 110 00 Praha 1.
Ateliér Hefaistos, Petr Hartman, Nádražní 926, 549 31 Hronov.
Houska & Douša Umělecké pasířství, Oty Pavla 246, 273 43 Buštěhrad.
Moravské zemské muzeum, Zelný trh 6, 659 37 Brno.
Muzeum hlavního města Prahy, Kožná 1, 110 00 Praha 1.
Národní muzeum v Praze, Václavské nám. 68, 115 79 Praha 1.
Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště Středních Čech v Praze, Dáblická 42/34 (47/35a), 180 00 Praha 8.
Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště Středních Čech v Praze, Jezuitská kolej, 284 00 Kutná Hora.
Národní technické muzeum, Kostelní 42, 170 78 Praha 7
Severočeské muzeum Liberec, Masarykova 11, 460 01 Liberec.
Technické muzeum v Brně, Purkyňova 105, 612 00 Brno
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, 17. listopadu 2, 110 00 Praha 1.
Vojenský historický ústav Praha, U Památníku 2, 130 05 Praha 3 Žižkov.
Židovské muzeum v Praze, U Staré školy 1, 110 00 Praha 1.

5.4 Podmínky pro přijímání uchazečů

Ke vzdělávání ve vzdělávacím programu Restaurování kovů, minerálů a organolitů se přijímají uchazeči, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou, splnili podmínky pro přijetí a zdravotní způsobilosti. Vzhledem ke specifickým vysokým nárokům na umělecké vnímání je podmínkou přijetí ke vzdělávání v tomto oboru úspěšné vykonání talentové zkoušky (kresba podle předlohy, modelování podle předlohy), dále zkoušek z teoretických předmětů (test z chemie, test z dějin výtvarné kultury) a prokázání znalosti nejdůležitějších uměleckořemeslných dovedností a technik dané specializace. Přihlíží se orientačně k dobrým předcházejícím výsledkům studia cizího jazyka, k osvojeným základům práce s počítačem a pozitivnímu vztahu k této profesi. Uchazeč musí prokázat zdravotní způsobilost.

Přijímání do prvního ročníku VOŠ upravuje § 94 zákona č. 561/2004 Sb., přijímání do vyššího ročníku VOŠ upravuje § 95 zákona č. 561/2004 Sb.

6. UČEBNÍ PLÁN

6.1 Učební plán

UČEBNÍ PLÁN										
Kód a název vzdělávacího programu				Kód a název oboru vzdělávání				Forma		
82-42-N Konzervátorství a restaurátorství				82-42-N/ Restaur. kovů, miner. a organol.				Kombinovaná		
Počet vyučovacích hodin za 2 týdny: přednášky/cvičení/konzultace//zim. ob./letní ob.										
Název vyučovacích předmětů	1.ročník z o l o	2.ročník z o l o	3.ročník z o l o	4.ročník z o l o	celkem					
Povinné předměty										
Cizí jazyk	0/2/0 ZK	0/2/0 ZK	0/2/0 ZK	0/2/0 ZK	0/2/0 ZK	0/2/0 ZK	0/2/0 ZK	0/2/0 ZK	0/16/0	A
Dějiny uměleckých řemesel	1/0/1 ZK	1/0/1 ZK	1/0/1 ZK	1/0/1 ZK	1/0/1 ZK	1/0/1 ZK	0/0/1 ZK	0/0/1 ZK	6/0/8	A
Ornamentika	1/0/1 KZ								1/0/1	
Heraldika		1/0/1 KZ		0					1/0/1	
Ikonografie			0/0/1 KZ						0/0/1	
Tvarová typologie				0/0/1 KZ					0/0/1	
Zákl. památkové péče					0/0/1 KZ				0/0/1	
Filosofie						0/0/1 KZ			0/0/1	
Anatomie	0/0/1 Z	0/0/1 KZ							0/0/2	
Výtvarná dokumentace	0/1/0 Z	0/1/0 KZ	0/1/0 Z	0/1/0 KZ	0/0/1 Z	0/0/1 KZ	0/0/1 Z	0/0/1 KZ	0/4/4	A
Odborné modelování	0/1/1 Z	0/1/1 KZ							0/2/2	
Plastická anatomie			0/1/1 Z	0/1/1 KZ					0/2/2	
Historie metalurgie			1/0/1 KZ	1/0/1 KZ					2/0/2	
Speciální chemie	0/1/1 Z	0/1/1 ZK	0/1/1 KZ	0/1/1 ZK	0/1/1 KZ	0/1/1 ZK			0/6/6	
Vedení restaurátor. dokumentace							0/1/1 KZ	0/1/1 ZK	0/2/2	
Povinně volitelné předměty										
Zaměření 1: Restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových										
Zaměření 2: Restaurování a konzervování kovů železných										
Zaměření 3: Restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů										
Technologie konzer. a rest./zaměř. 1 a 2	1/1/0 ZK	1/1/0 ZK	1/1/1 ZK	1/1/1 ZK	1/1/0 ZK	1/1/0 ZK	0/1/0 ZK	0/1/0 ZK	6/8/2	A
Technologie konzer. a rest./zaměř. 3	1/1/0 ZK	1/1/0 ZK	1/1/1 ZK	1/1/1 ZK	1/1/0 ZK	1/1/0 ZK	0/1/0 ZK	0/1/0 ZK	6/8/2	A
Praktická cvičení v rest./zaměř. 1	0/12/0 KZ	0/12/0 KZ	0/11/0 KZ	0/11/0 KZ	0/14/0 KZ	0/14/0 KZ	0/17/0 KZ	0/17/0 KZ	0/110/0	A
Praktická cvičení v rest./zaměř. 2	0/12/0 KZ	0/12/0 KZ	0/11/0 KZ	0/11/0 KZ	0/14/0 KZ	0/14/0 KZ	0/17/0 KZ	0/17/0 KZ	0/110/0	A
Praktická cvičení v rest./zaměř. 3	0/12/0 KZ	0/12/0 KZ	0/11/0 KZ	0/11/0 KZ	0/14/0 KZ	0/14/0 KZ	0/17/0 KZ	0/17/0 KZ	0/110/0	A
Celkem přednášky /cvičení/konzultace	3/18/5	3/18/5	3/17/6	3/17/6	2/18/4	2/18/4	0/21/3	0/21/3		
Celkem za týden	13	13	13	13	12	12	12	12	194	
Celkem za studium 1576 hod.// PCR = 847 hod.										

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / UČEBNÍ PLÁN

Počet kreditů // zimní ob./letní ob.

Název vyučovacího předmětu	1.ročník z o l o	2.ročník z o l o	3.ročník z o l o	4.ročník z o l o	celkem					
Povinné předměty										
Cizí jazyk	3	3	3	3	4	4	26	A		
Dějiny uměleckých řemesel	3	3	3	3	3	4	4	26	A	
Ornamentika	3							3		
Heraldika		3						3		
Ikonografie			3					3		
Tvarová typologie				3				3		
Základy památ. péče					3			3		
Filosofie						3		3		
Anatomie	2	2						4		
Výtvarná dokumentace	1	1	1	1	2	2	2	2	12	A
Odborné modelování	2	2							4	
Plastická anatomie			2	2					4	
Historie metalurgie			2	2					4	
Speciální chemie	2	2	3	3	3	3			16	
Vedení restaurátor dokumentace								2	2	
Povinně volitelné předměty										
Zaměření 1: Restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových										
Zaměření 2: Restaurování a konzervování kovů železných										
Zaměření 3: Restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů										
Technologie konzer. a rest./zaměř. 1 a 2	3	3	3	3	3	3	5	5	28	A
Technologie konzer. a rest./zaměř. 3	3	3	3	3	3	3	5	5	28	A
Praktická cvičení v rest./zaměř. 1	4	4	4	4	4	4	5	7	36	A
Praktická cvičení v rest./zaměř. 2	4	4	4	4	4	4	5	7	36	A
Praktická cvičení v rest./zaměř. 3	4	4	4	4	4	4	5	7	36	A
Celkem kreditů	23	23	24	24	21	21	20	24	180	

Z zápočet
ZK zkouška

KZ klasifikovaný zápočet
A absolutorium

Absolutorium:

1. Zkouška z cizího jazyka
2. Teoretická zkouška z odborných předmětů :
 - Dějiny uměleckých řemesel
 - Technologie konzervování a restaurování
 - Výtvarná dokumentace - závěrečná práce
3. Absolventská práce a její obhajoba, jejíž součástí je ověření praktických dovedností z praktických cvičení v restaurování.

6.2 Poznámky k učebnímu plánu:

1. Do vyššího ročníku postoupí student, který úspěšně splnil podmínky stanovené akreditovaným vzdělávacím programem 82-42-N/ Restaurování kovů, minerálů a organolitů, pro příslušný ročník, zásady se řídí schváleným klasifikačním řádem školy včetně podmínek kreditního systému.
2. Učitelé přizpůsobí rámcově stanovené učivo časovým možnostem a dotacím hodin. Týdenní časové dotace se mohou změnit nebo kumulovat podle zařazení tématických přednášek externích učitelů, celkový počet hodin zůstane zachován.
3. Zaměření studenta se částečně odvozuje od dosavadní úrovně vědění a dovedností řemeslných technik, částečně je na vůli studenta.
4. Povinně volitelné předměty řeší různá zaměření vzdělávacího programu v předmětech: Technologie konzervování a restaurování a Praktická cvičení v restaurování z důvodu individuálních přístupů, zvláštností technik a metod, hloubky a náročnosti dané problematiky.
5. Po dobu školních prázdnin lze konat zejména povinné kurzy, odborné praxe a po dohodě zkoušejícího či zkušební komise se studentem i zkoušky. Volný čas studentů v době letních prázdnin nesmí být těmito činnostmi zkrácen na dobu kratší než 4 týdny.
6. Laboratorní cvičení jsou součástí předmětu Speciální chemie a další laboratorní cvičení jsou součástí Technologie konzervování a restaurování.
7. Všechny seminární práce, ročníkové práce (Dějiny uměleckých řemesel, ornamentika, Heraldika, Ikonografie, Tvarová typologie, Filosofie, památková péče, Speciální chemie a Technologie konzervování a restaurování) a tři restaurátorské dokumentace (včetně absolventské) se zpracovávají digitálně, na počítači, odevzdávají se v tištěné formě a na CD, a výkresy (Výtvarná dokumentace) se prezentují při absolutoriu.
8. Do zaměření na restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů patří: drahé kameny (přírodní, syntetické), slonovina, želvovina, rohovina, mušle, perly, korál, perleť, kost, mořská pěna, láva, jantar, mramor, alabastr.
9. Odborné praxe se konají v rozsahu 2 týdnů v období prázdnin, v I. až IV. ročníku. Hodina trvá 60 minut.
10. Volba absolventské práce (zadání restaurování památky) proběhne již v letním období ve III. ročníku, nejpozději do konce června.
11. Pojem „studenti“ v celém textu vzdělávacího programu Restaurování kovů minerálů a organolitů zastupuje dohromady studenty i studentky.

6.3 Formy hodnocení

V hodnocení se postupuje dle §5 vyhlášky MŠMT č. 10/2005. Sb. ze dne 27. 12. 2004 a č. 470/2006. Sb. ze dne 29. září 2006

Kreditní systém rozlišuje náročnost a důležitost jednotlivých předmětů. Počet kreditů za úspěšně absolvovaný předmět ECTS (mezinárodní kreditní systém) umožňuje přesunout si malou část neklasifikovaných předmětů do dalšího období. Absolvování všech předmětů za jedno období má hodnotu od 20 do 24 kreditů.

Do prvního ročníku je student povinen zapsat si minimálně předměty v hodnotě 46 kreditů (23 kreditů za zimní období a 23 kreditů za letní období).

Do druhého ročníku se může zapsat student, který získal absolvováním prvního ročníku minimálně 38 kreditů. Při zápisu do druhého ročníku si student zapisuje opakovaně nesplněné (neklasifikované) předměty za první ročník a dále minimálně ty předměty, při jejichž úspěšném absolvování celkový počet kreditů za 1. a 2. ročník bude nejméně 86.

Do třetího ročníku se může zapsat student, který po absolvování druhého ročníku získal minimálně 86 kreditů, 38 kreditů za první ročník a minimálně 48 kreditů dalších. Zapisuje si opakovaně nesplněné předměty a další, při jejichž úspěšném absolvování bude celkový počet kreditů za první až třetí ročník studia nejméně 128.

Do čtvrtého ročníku se může zapsat student, který po absolvování třetího ročníku získal minimálně 128 kreditů. Zapisuje si opakovaně nesplněné předměty a další, při jejichž úspěšném absolvování bude celkový počet získaných kreditů za první až čtvrtý ročník studia nejméně 180.

Za daný předmět lze v průběhu studia získat kredity pouze jednou.

Pro připuštění k Absolutoriu musí student úspěšně absolvovat čtvrtý ročník a získat minimálně 180 kreditů.

Pro ukončení studia absolutoriem se postupuje dle vyhlášky MŠMT č. 10/2005. Sb. ze dne 27. 12. 2004 a č. 470/2006. Sb. ze dne 29. září 2006.

6.4 Počet týdenních vyučovacích hodin

Přehled využití týdnů v období září až červen

Činnost	Počet týdnů v období							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Období								
Vyučování dle uč. plánu 2týdenní cykly	8	8	8	8	8	8	8	7
Samostatné studium, hodnocení	3	3	3	3	3	3	3	3
Časová rezerva	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	20	20	20	20	20	20	20	20
Absolutorium	-	-	-	-	-	-	-	2

Přehled vyučovacích hodin za studium

	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		
	z. o.	l. o.	z. o.	l. o.	z. o.	l. o.	z. o.	l. o.	
PCR (cvičení)	96	96	88	88	112	112	136	119	847 hod.
Cvičení (bez PCR, OP)	48	48	48	48	32	32	32	28	316 hod.
Přednášky	24	24	24	24	16	16	0	0	128 hod.
Konzultace	40	40	48	48	32	32	24	21	285 hod.
Za období:	208	208	208	208	192	192	192	168	
Celkem za studium:									1576 hod.

6.5 Formy výuky

Při výuce se upřednostňují aktivizující metody pedagogické práce, zejména pak metody problémové. Z hlediska organizace výchovně vzdělávacího procesu je pro tento studijní obor charakteristická vysoká míra praktického vyučování v odborných učebnách, školních dílnách, ateliérech, laboratořích apod. a individuální práce učitele se studentem. Ve většině cvičení se uplatňuje názorná praktická demonstrace výstupu teorie kombinovaná s volnějším metodami experimentu a tvořivého objevování, motivující žáky k osobnímu bližšímu vztahu k oboru.

Do rámce vzdělávací činnosti v praktických cvičeních se v souladu se stanoveným obsahem postupně zařazuje realizace zakázek restaurování, případně kopie uměleckých památek zejména starožitných a ze sbírek muzeí a galerií.

Formami výuky jsou: přednášky, semináře, praktická cvičení, souvislá odborná praxe, konzultace, řízené samostudium, samostudium.

Přednášky - teoretický výklad hlavních souvislostí, principů, problémů s vyjádřením potřeby hledat řešení. Vyučující přednese a probere nejdůležitější podstatu stanovené obsahové náplně. Zbývající části jsou zadávány k individuálnímu studiu. Rozsah uveden v učebním plánu.

Semináře - využívají aktivního zájmu a práce studentů k procvičování a prohlubování probrané látky, k osvojení do úrovně organické přirozené samozřejmosti. Seminární práce prohlubují samostatnost a osobní vztah k dané problematice.

Praktická a laboratorní cvičení - slouží k praktickému řešení problémů, ověřování teoretických znalostí a k získávání a osvojování potřebných manuálních dovedností a návyků, včetně dodržování bezpečnosti práce. Rozsah uveden v učebním plánu.

Realizace absolventské práce - pod dohledem pedagoga, profesionálního restaurátora - specialisty s Povolením k restaurování pro danou skupinu, probíhá přímá realizace restaurování společně s důrazem na dodržování platných předpisů v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a implementace příslušných právních předpisů souvisejících s výkonem praktických činností. Probíhá na externím pracovišti výjimečně, pokud je tam zajištěno vybavení a dohled vedoucího práce. Rozsah uveden v učebním plánu.

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / UČEBNÍ PLÁN

Konzultace - slouží k bližšímu objasnění látky a doplnění cvičení a seminářů, jako kompenzování nepřítomnosti studenta a ve vyrovnávání úrovně v počátku studia. Konzultační hodina ve všech formách vzdělávání trvá 45 minut. Týdně stanovena 1 hodina pro humanitní předměty, 1 hodina pro chemicko-technologické předměty.

K vyrovnání rozdílné vstupní úrovně znalostí a dovedností žáků se může ve studijním plánu u některých předmětů stanovit doplňující samostudium s realizací potřebných prací a s konzultacemi.

Řízené samostudium – slouží k osvojování znalostí prostřednictvím projekce z databáze interních studijních materiálů (CD, DVD, VHS) a studiím z profesní specializované interní knihovny. Umožňuje samostatně zpracovávat zadané seminární a ročníkové práce. 3 hodiny týdně.

Samostudium průběžné – upevňuje a prohlubuje přednášenou problematiku.

Samostudium k získání hodnocení - slouží k přípravě ke zkouškám (zkouškové období, uvedeno v 6. 4 počet týdenních vyučovacích hodin)

Samostudium a konzultace

	Počet hodin (45 minut), za dva týdny			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	VI. ročník
Konzultace / Dějiny uměl. řemesel	1	1	1	1
Konzultace / Ornamentika	1			
Konzultace / Heraldika	1			
Konzultace / Ikonografie		1		
Konzultace / Tvarová typologie		1		
Konzultace / Zákl. památkové péče			1	
Konzultace / Filosofie			1	
Konzultace / Anatomie	1			
Konzultace / Výt. dokumentace			1	1
Konzultace / Odborné modelování	1			
Konzultace / Plastická anatomie		1		
Konzultace / Historie metalurgie		1		
Konzultace / Speciální chemie	1	1	1	
Konzultace / Vedení rest. dokument				1
Samostudium průběžné	20	20	20	20
Samostudium, k získání hodnocení	40	40	40	40

7. UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Název předmětu:

Cizí jazyk

1 týdně v 1. až 4. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Rozvinutí schopnosti komunikovat v profesní oblasti formou konverzace, překladu a obhajoby související s širokou problematikou restaurování a konzervování památek z kovů nebo drahých kamenů.

Předpokládané výsledky:

Student se v cizím jazyce samostatně a přiměřeně orientuje v profesní oblasti, užívá základní terminologii v jazykové komunikaci v odborném výkladu, četbě i mluveném projevu. Ovládá jazykově gramaticky správný písemný projev na úrovni zatím dosaženého vzdělání.

Obsah předmětu:

Řečové dovednosti :

**Poslech s porozuměním:* Porozumění souvislému projevu vyučujícího i rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu i s méně pečlivou výslovností v rozsahu osvojených jazykových prostředků a s přiměřeným množstvím neznámého jazykového materiálu.

**Ústní vyjadřování:* Pohotová, jazykově správná a společensky vhodná reakce v běžných situacích každodenního života a aktivní účast v diskusích v rozsahu osvojených jazykových prostředků, sdělení hlavních myšlenek vyslechnutého nebo přečteného textu (i odborného), komentář k danému textu a jeho hodnocení, přednesení referátu na zadané téma (všeobecné i odborné).

**Čtení s porozuměním:* Čtení s porozuměním přiměřeně náročných všeobecných, populárně vědeckých a odborných textů, práce s překladovými a výkladovými slovníky a další informativní literaturou.

**Písemné vyjadřování:* Písemný záznam hlavních myšlenek z vyslechnutého projevu nebo přečteného textu, formulace vlastních myšlenek ve formě popisu, dopisu formálního i neformálního, vyprávění, charakteristika, životopis, zpráva, úvaha.

Jazykové prostředky:

**Výslovnost:* Osvojení zvukové stránky jazyka.

**Slovní zásoba:* Rozšíření slovní zásoby o dalších cca 1 500 lexikálních jednotek včetně základní frazeologie běžného společenského styku a cca 200-300 výrazů z odborné terminologie studovaného oboru.

**Mluvnice:* Aktivní osvojení základních jevů morfologie a syntaxe příslušného cizího jazyka v korelaci s rozsahem slovní zásoby v ústní i písemné podobě.

**Pravopis:* Pravopis probrané slovní zásoby a pravopisných změn, k nimž dochází při tvoření probraných gramatických tvarů, základní pravidla interpunkce.

Učivo cizího jazyka rozšiřuje a rozvíjí úroveň dosažených vědomostí a dovedností tak, aby absolvent byl schopen komunikovat ve všech běžných situacích, rozuměl projevu mluvenému i psanému, byl schopen komunikovat v profesní oblasti a pracovat s odbornou literaturou v cizím jazyce, rozuměl odborným textům a byl schopen odborný text přeložit z mateřského jazyka do cizího a naopak.

Obsah učiva směřuje k systematickému rozvíjení a prohlubování jazykových vědomostí, dovedností a návyků v následujících oblastech:

- *jazyk, jeho zvuková a grafická stránka, slovní zásoba a mluvnice souhrnně pojaté jako jazykové prostředky,
- *řeč jako fungování jazyka v procesu komunikace (schopnost porozumění mluvenému projevu a čtenému textu, dovednost ústního a písemného vyjadřování),
- *znalost reálií příslušné jazykové oblasti,
- *praktické využití jazykových dovedností a návyků v profesní oblasti.

Doporučené postupy výuky:

Výuka cizím jazykům je dle předcházející přípravy studentů dělena na skupiny: Anglický jazyk a Německý jazyk.

V celém průběhu tříletého studia je týdenní dotace tří vyučovacích hodin dělena na základní část a na jazykovou konverzaci (mluvené procvičování).

Průběžně se střídají a kombinují písemné a ústní formy vyjadřování, poslech a rozhovor, bezprostřední ústní překlad a samostatný písemný překlad odborného textu.

Intencí cizího jazyka je živě komentovat problematiku všech vyučovaných předmětů v oboru, syntézou snažení je překlad a obhajoba restaurátorské dokumentace k restaurované uměleckořemeslné památce z kovů nebo drahých kamenů.

Slovní zásoba speciální odborné terminologie restaurování a konzervování kovů zahrnuje obory: Zlatnictví a stříbrnictví, umělecké kovářství a zámečnictví, ostatní řemeslné zpracování kovů, zpracování drahých kamenů, oblasti souvisejícího názvosloví chemicko-technologického, muzejnictví, mytologie, náboženství, liturgie, heraldiky, ikonografie, ornamentiky, památkové péče, kultury a umění.

Předmětem odborné terminologie jsou:

- *Názvy pracovních nástrojů, nářadí, strojů a pomůcek používaných v oblastech uměleckých řemesel,
- *názvy činností a úkonů pro dílčí druhy umělecké práce,
- *názvy způsobů a metod konzervační a restaurátorské technologie pro umělecké předměty z drahých kovů a kovů obecných,
- *jazyková podoba finálních výrobků uměleckých řemesel z kovů,
- *základy cizojazyčné chemické a fyzikální terminologie a terminologie koroze kovů,

Rozšiřování speciální odborné slovní zásoby:

- *Výrazy pro mechanické opravy a úpravy vnějšího vzhledu restaurovaného díla,
- *výrazy pro vlastnosti uměleckého díla před úpravou a po úpravě,
- *jazyková označení pro nežádoucí nebo neodborné zásahy při konzervování,
- *slangové a archaické výrazy v oboru konzervování a restaurování,
- *výrazy z okruhů muzejnictví, heraldiky, ornamentiky, kunsthistorie,
- *čtení značek, výrazů a (chemických) vzorců typických pro obor restaurování.

I. Ročníková práce: Vypracování (písemně na počítači), osobního profesního slovníku odborných výrazů, pojmů, definic, ucelených oborových frází, hesel a obrátů. Jeho průběžné doplňování, po celou dobu studia s perspektivou doplňování v další životní praxi. Vypracování odborného překladu zadaného rozsahu.

II. Ročníková práce: Vypracování písemného překladu (z cizího jazyka do českého jazyka) rozsáhlejší odborné práce v oblasti restaurování, výběr dle osobního hlubšího vztahu ke konkrétnímu restaurátorskému problému, ke druhu umělecké památky nebo k osobnosti původního tvůrce. V návaznosti na prostudování dané problematiky v české odborné literatuře.

III. Ročníková práce: Vypracování překladu II. restaurátorské dokumentace k restaurování uměleckořemeslné památky z kovů, vytištěné a presentované na PC, vypracování presentace v PowerPoint.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: ZK, ZK, ZK, ZK, ZK, ZK.
Součást Absolutoria.

Hodnocení výsledků studentů:

Používá se průběžného hodnocení, písemného testu i formy ústní zkoušky; na závěr zimního období se předkládá přiměřeně rozpracovaná Ročníková práce, závěrem letního období se Ročníková práce odevzdává.

Doporučená literatura, videoprogramy:

ANGLICKÝ JAZYK

Cronym J. M.: THE ELEMENTS OF ARCHAEOLOGICAL CONSERVATION,
Routledge, London, 1990 / ISBN 9780203169223

Hamilton Donny L.: METHODS OF CONSERVING ARCHEOLOGICAL
MATERIAL FROM UNDERWATER SITES, Texas A&M University, 1999
ISBN 0212984209

Stuart Barbara H.: ANALYTICAL TECHNIQUES IN MATERIALS CONSER-
VATION, London, 2007, ISBN 978-14-85709-440-4A

ANCIENT & HISTORIC METALS, Conservation and Scientific Research, Los
Angeles, The Getty Conservation Institute, 1994, ISBN 0-892 36-249-9

NĚMECKÝ JAZYK

Greven E.: WERKSTOFFKUNDE UND WERKSTOFFPRÜFUNG FÜR
TECHNISCHE BERUFE, Magin, aktualisierte Auflage, 2010,
ISBN 978-3-582-02211-0

Moos J., J. Schieck, H. W. Wagenleiter, P. Wolinger: FACHKENNTNISSE METALL-
BAUER UND KONSTRUKTIONSMCHANIKER- NACH LERNFELDERN,
Hardcover 2010, ISBN 978-3-582-31902-9

FACH KUNDE, EDELMETALL GEWERBE, Rühle, Diebener Verlag Stuttgart,
Auflage 1992

RESTAURO.de 2000 – 2010 / Georg F'D.W. Cauwey GmbH & Co. KG. München
Profesní slovníky: Anglicko-český, Německo-český, / VOŠ Turnov, 2005-2010

Název předmětu:

DĚJINY UMĚLECKÝCH ŘEMESEL

1 hodina přednášek za dva týdny v 1. až 3. ročníku

1 hodina konzultace za dva týdny v 1. až 4. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Poznání historického vývoje společnosti, dějinných výtvarných a estetických zákonitostí, složitosti a provázanosti architektury, sochařství a malby s problematikou uměleckého řemesla od pravěku do současné doby s důrazem na památky umělecko-řemeslného zpracování kovů a s nimi komponovaných materiálů.

Předpokládané výsledky:

Student rozlišuje, dobově zařazuje a člení charakteristické uměleckořemeslné vývojové prvky, ikonografii, ornamentiku, nejtypičtější motivy, techniky zpracování a použití materiálů v jednotlivých historických obdobích, ovládá slohovou přeměnu forem památek užitého umění, zejména z kovů a drahých kamenů.

Obsah předmětu:

Kultura. Památky. Sloh. Umělecké řemeslo. Užité umění. Ateliérová tvorba. Design.

Pravěk: *Paleolit. Neolit. Doba bronzová a železná. Keltové.*

Starověk: *Egypt. Mezopotámie. Asýrie. Persie. Fénicičané. Ugarit. Šíření kovů.*

Kyklady. Kréta. Mykény. Trója.

Řecko. Trákové. Skytové, Sarmati a nomádské kmeny. Etruskové. Řím.

Středověk: *Byzantské umění. Křesťanství. Ikonografie. Liturgické předměty.*

Barbarské kmeny: Germáni. Irové. Vikingové. Zbraně. Přilby.

Karolinská renesance. Velká Morava. Šperk.

Otonská renesance. Románské umění. Theophilus Presbyter.

Gotika. Cechy. Cínařství. Svatovítský poklad.

Mimoevropské kultury: *Islám. Předkolumbovská Amerika. Indie. Dálný východ: Čína.*

Japonsko. Korea.

Novověk: *Renesance. Reformace. Harmonie. Figurace. Realizmus. Stolní nádobí.*

Baroko. Berain. Juwel. Loretánský poklad. Rokoko. Klasicismus. Wedgwood.

XIX. století: *Empir. Neogotika. Umělecká litina. Biedermeier. Druhé rokoko.*

Historismy. Neorenesance. Neobaroko. Eklekticismus. Úpadek řemesel. Obrodná hnutí.

Hnutí uměleckých řemesel. Neoklasicismus. Třetí rokoko.

XX. století. *Secese. Art deco. Moderna. Kubismus. Konstruktivismus. De Stijl.*

Bauhaus. Funkcionalismus. Skandinávský design. Italský design. Kinetismus.

Minimalart. Autorský šperk. Dům socha. Hig-tech. Dekonstruktivismus.

Postmoderna. Priorita kreativity nad funkcí. Architektura. Mikroarchitektura.

Individualistická tvorba.

Doporučené postupy výuky:

Každá kapitola je založena na charakteristice období, podmíněnosti slohových změn, přehledu vývoje architektury, sochařství a malby. Přiblížení významných oborů a památek umělecko-řemeslných se odvíjí z poznání interiéru sakrálního i civilního,

jeho zařizování nábytkem a všemi druhy umělecko-řemeslných předmětů, zároveň s kulturou odívání a jeho doplňků. Vzhledem k významu a vývojové důležitosti v daném období se klade důraz na dějiny umělecko-řemeslného zpracování tkanin, dřeva, keramiky, porcelánu, skla, glyptiky, slonoviny, mozaiky, kovů a šperků.

Při organizování vyučovacího procesu je slovní výklad doplňován promítáním dokumentárních filmů, používáním obrazových reprodukcí. Vyučování je vhodně doplňováno návštěvami galerií, muzeí, výstav a umělecko-historickou exkurzí.

Souběžně se zdůrazňuje forma, specifické dekory, ornamenty a symboly, souvislosti s mytologií či náboženstvím, s tvarovou podmíněností danou dobovými technikami a používanými materiály při zpracování liturgických předmětů, stolních souprav, šperků apod. V přehledu vývoje vytváření uměleckořemeslných předmětů se klade důraz na památky z kovů a drahých kamenů. Těžiště výuky je zaměřeno na evropskou a českou historickou produkci, ale v různých českých sbírkách jsou předměty z celého světa, seznamují se studenti i s problematikou ostatních světových kultur.

Rozvíjí se uvažování v souvislostech, student vytváří vazby mezi jednotlivými kategoriemi umění a obory uměleckého řemesla, důsledně postupuje logicky od obecných poznatků ke konkrétním, toto uvažování aplikuje při formování ročníkové práce. Formou diskuse se ověřují znalosti a schopnost určovat památku.

V těsném propojení s Výtvarnou dokumentací, s vytvářením detailních historických grafických studií, student názorně proniká do formování a konstrukce historického předmětu. Orientuje se v uměleckořemeslné tvorbě, zajišťuje slohové a dobové určení památky při promýšlení záměru jejího restaurování, a vyhodnocuje srovnávací materiál pro případnou potřebu rekonstrukce chybějící části. Osvojuje si soubor humánních hodnot skrytých v kultivovanosti památek, formuje vnitřně stabilizované postoje k životu a posiluje vnitřní zdroje vlastní osobnosti. V návaznosti na studium památkové péče samostatně a zodpovědně vyhodnocuje etiku metod konzervace a rizika reverzibility rekonstrukčních zásahů.

Ročníkové práce: Obsahují základní charakteristiku historických souvislostí, nákresy a fotokopie vyobrazení typických nebo výjimečně důležitých uměleckořemeslných památek ve vývojové řadě; grafické detailní studie tvarů a dekorů dobového a slohového citění v oblasti zpracovaných kovů nebo drahých kamenů.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: ZK, ZK, ZK, ZK, ZK, ZK.

Součást Absolutoria.

Hodnocení výsledků studentů:

Používá se průběžného hodnocení, písemného testu i formy ústní zkoušky; na závěr zimního období se předkládá přiměřeně rozpracovaná Ročníková práce, závěrem letního období se Ročníková práce odevzdává.

Doporučená literatura:

- Atterbury, P., Tharp, I. ENCYKLOPEDIIE STAROŽITNOSTÍ. Bratislava 1995, ISBN: 80-8046-003-5
Boardman John: ŘECKÉ GEMY A PRSTENY, Thames and Hudson, London 1970, ISBN 0-500-16015-5
Bohan, I. AMERICAN GOLD 1700-1860. New Haven 1963, ISBN: 9780819540089
Brepohl, E. THEORIE UND PRAXIS DES GOLDSCHMIEDS. Leipzig 1973, ISBN: 978-90-481-4500-3
Evans, J. A HISTORY OF JEWELLERY 1100-1870. London 1953, ISBN: 3-79130914 5
Filip Jan: UMĚLECKÉ ŘEMESLO V PRAVĚKU, Zvláštní vydání, Brno 1997 ISBN 80-85436-58-2
Fischinger A, D. Nowacki: ZLOTNICTWO, Kraków 2000, ISABN 83-908491-8-6
Forrest, T., Atterbury, P. POZNÁVÁME STAROŽITNOSTI. PORCELÁN A STŘÍBRO. Bratislava 1998, ISBN: 80-8046-096-5
Fyson Nance: NEKRÁSNĚJŠÍ POKLADY CIVILIZACE, Knižní klub, Praha 1996, ISBN: 80-7176-383-7
Guadalupi Gianni: NEJVĚTŠÍ POKLADY SVĚTA, Rebo, Productions 1999, ISBN: 80-7234-0425
Horneková Jana: PRAHA, ČESKÉ UMĚNÍ 1890-1930, OD SECESE PO ART DECO, Setagaya Art Museum, The Yomiuri Shimbun, 1999, ISBN: 061.4 520
Hughes Graham: MODERN SILVER, Studio Vista Limited, 1967, ISBN: 0-289-37019-1
Keller Werner: ETRUSKOVÉ, Orbis, Praha, 1974, ISBN: 80-7106-351-7
Kuzněcova B.: ZBROJNICE MOSKEVSKÉHO KREMLU, Izobrazitělnoje iskusstvo, Moskva 1982
Kybalová Jana: EVROPSKÁ FAJÁNS, UPM, Praha 1992, ISBN: 80-7101-013-8
Ludwigstorff Georg: DOROTHEUM SEIT 2007, SILBER, Wien 2008, ISBN: 9783854971450
Lyons Harry: CHRISTOPHER DRESSER, Antique Collectors Club, 2005, ISBN-13: 978-1851494552
Mallalieu Huon, STAROŽITNOSTI, Svojtka a Vašut, Praha 1999, ISBN: 80-7180-232-8
Miller Judith: NÁBYTEK, Slovart, Praha 2006, ISBN 80-7209-855-1
Millerová Judith: UŽITÉ UMĚNÍ; Slovart, Praha 2008, ISBN 978-80-7391-158-4
Morant Henry de: DĚJINY UŽITÉHO UMĚNÍ, Odeon Praha 1983, ISBN: neuvedeno
O'Kane Bernard: POKLADY ISLÁMU, Knižní klub, Praha 2009, ISBN: 978-80-242-2236-3
Rileyová Noël: DĚJINY UŽITÉHO UMĚNÍ, Slovart Praha, 2005, ISBN 80-7209-549-9
Scarpari Mauricio, STAROVĚKÁ ČÍNA, Rebo Productions CZ. 2000, ISBN: 80-7209-598-6
Smoláková, M. SLAVNÉ KORUNOVAČNÍ KLENOTY. Bratislava 2001, ISBN: 80-7209-343-6
Stehlíková Dana: BOHEMIA SANCTA, Caltanisseita, Syrakusy, Praha 2004, ISBN: 80-7106-710-5
Stehlíková Dana: ENCYKLOPEDIIE ČESKÉHO ZLATNICTVÍ, STŘÍBRNICTVÍ A KLENOTNICTVÍ, Libri Praha, 2003, ISBN: 80-85983-90-7
Stehlíková Dana: Z POKLADŮ LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE III., Galerie VU Litoměřice 1997, UPM v Praze 1998, ISBN: 80-85090-30-9
Steven Adams: HNUTÍ UMĚLECKÝCH ŘEMESEL, Svojtka a Vašut, Praha 1997, ISBN: 80-7180-254-9
Truman Charles: SOTHEBY'S CONCISE ENCYCLOPEDIA OF SILVER, Conran Octopus Limited, 1996, ISBN-13: 9781850297598
Vitali Daniele: KELTOVÉ, Knižní klub, Universum, Praha 2008, ISBN: 978-80-242-2102-1
Vondruška Vlastimil: SKLÁŘSTVÍ, Grada, Praha 2002, ISBN: 80-247-0261-4
100 JAHRE WIENER WERKSTÄTTE, Hatje Cantz Verlag MAK Wien 2003, ISBN 3: 7757-1410-3
222 JAHRE ZEICHENAKADEMIE HANAU, Arnoldsche, Stuttgart 1994, ISBN: 3925369368
ARCHEOLOGIE PRAVĚKÝCH ČECH, Díl 1. - 8., Archeologický Ústav Praha, 2010, ISBN: 978-80-87365-58-8.
DĚJINY ČESKÉHO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ. I.-IV. Akademia Praha 1984-2007
ISBN: 978-80-200-1489-6
PROMĚNY KOVŮ, TRADICE A INOVACE BRITSKÉHO STŘÍBRA 1880-1998, Umělecko-průmyslové muzeum Praha, Bröhan museum Berlín 1999, ISBN: 80-7101-036-7

Název předmětu:

ORNAMENTIKA

1 hodina přednášek za 2 týdny v zimním období 1. ročníku

1 hodina konzultace za 2 týdny v zimním období 1. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Učivo organicky doplňuje a prohlubuje výuku dějin uměleckých řemesel, vysvětluje zašifrování vztahu k rostlinstvu, zvířatům a realitě, objasňuje dekorativní výtvarné zásady uspořádání v ploše či na objemu, v historickém vývoji od pravěku po 20. století.

Předpokládané výsledky:

Student rozlišuje a určuje druhy a slohové zařazení ornamentiky, dobové užití, vazby na mytologii, náboženství, přírodu, architekturu, abstrakci, symboliku. Zná tvarové odlišnosti a aplikování vybraných ornamentů užívaných v evropské kultuře na uměleckořemeslných památkách.

Obsah předmětu:

Ornament; prvky, motivy, články. Dekor.

Ornament figurativní, zoomorfni, florální, věcný, abstraktní.

Složky ornamentu. Prvek, motiv, článek, struktura, textura, faktura, forma.

Zásady výstavby ornamentu. Rytmus, symetrie, asymetrie, variace, proporce, barva, fantazie, stylizace, abstrakce, kontrast, kompozice (bordura, centrální, raport, medailon, aditivní, arabeska).

Vývoj a užívání ornamentu. Řazení do pásů, na osu, dělení půdy, rovnoběžky, pletence, kruh, růžice, hvězdice.

Přehled užití charakteristických ornamentů v jednotlivých slohových obdobích.

Doporučené postupy výuky:

Vysvětlování na názorných grafických příkladech. Teoretické osvojování je souběžně upevňováno v paměti praktickým procvičováním ve výtvarné dokumentaci a odborném modelování. Povinné minimum z množství cca pěti tisíc ornamentů pro evropskou kulturu:

Akant, akroterie, alegorie, anthemion, antropomorfní nádoba, arabeska, astragal, ažurování, balustra, běžící pes, boltcový ornament, bordura, bosáž, broderie, bukratión, feston, geometrický ornament, girlanda, granátové jablko, groteska, gryf, herma, kartuš, křesťanské symboly, kyma, liliový ornament, listovec, mandorla, maskaron, maureska, meandr, mřížkový ornament, mušle, palmeta, pásková ornamentika, perlovec, pletencový ornament, probíjený ornament, provazec, raport, rokaj, rostlinný ornament, rozeta, rozvilina, růžice, spirálový ornament, triskeles, vejcevec, větroví, vlašťovčí ocas, volské oko, voluta, zavíjený ornament, zvěrný ornament, zvěrokruh.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ.

Hodnocení výsledků studentů:

Písemný test, ústní zkouška.

Doporučená literatura:

Courtney Davis: CELTIC AND OLD NORSE DESIGNS, Dover Publications, Inc.
Mineola, New York 2000, ISBN10 0486412296

Liška Jiří: ORNAMENT A DEKOR, Masarykova universita Brno, 1984

Roojen Pepin van: ANCIENT MEXICAN DESIGNS, Amsterdam 2002 (také CD),
ISBN 9057680114

Racinet, A and M. Dupont-Auberville: THE WORLD OF ORNAMENT, Introduction
by David Batterbam, Köln, London, Los Angeles, Madrid, Paris, Tokyo, Taschen
Books, 2006

SLOVNÍK ORNAMENTIKY A ARCHITEKTONICKÝCH PRVKŮ, VOŠ Turnov
2001 (také DVD).

Název předmětu:

HERALDIKA

1 hodina přednášek za 2 týdny v zimním období 1. ročníku

1 hodina konzultace za 2 týdny v letním období 1. ročníku

Stručná anotace vymežující cíle:

Učivo vyučovacího předmětu heraldika navazuje na obecné znalosti z dějepisu a dějin výtvarné kultury. Ozřejmuje vizuální estetickou a uměleckou podobu znaků a zákonitostí jejich skladby, které vedle hlavního historického význam, dotvářejí podobu mnoha umělecko-řemeslných památek z kovů i v glyptice.

Předpokládané výsledky:

Student ovládá zásady výstavby a pravidla uspořádání prvků ve znaku a složitém erbu. Vyhodnocuje pomocí znaku druh a možné dobové zařazení památky, doplňuje případně jeho chybějící část, aplikuje a dotvoří ho v možné rekonstrukci, je-li dosažitelný vzor v archivech či jiném srovnávacím materiálu. Aplikuje a transformuje barevnou předlohu do černobílé verze (rytí, niello) předepsaným šrafováním. Sestaví znak ze slovního popisu (blasonování).

Obsah předmětu:

Vývoj heraldiky: před heraldické období, insignie od starověku do 11. století, definice, zásada dědičnosti, křížácké výpravy, rytířské turnaje, pečete, dědičnost erbů, úřad heroldský, parlamentáři, hlasatelé, vyhlašovatelé válek, soudci a rozhodčí při turnajích. Herold, organizace ceremonií a korunovaci, pravidla, přehled, tvorba a udělování znaků.

Znak a jeho součásti: tinktury, symboly šrafování, štít, figury heroldské, polcení, figury obecné, přilba, příkrývadla, klenot, točenice, koruny, štítonoši, heslo, pláště. Blasonování: popis znaku, odborná terminologie, heraldická pravidla, popis tinktury štítu, heroldské dělení štítu, označení hlavní erbovní figury, střední štítky, řádová dekorace, hodnostní koruna, přilby, točenice, koruny, tinktury příkrývadla, klenot, směr

osy, definování lidských a zvířecích postav, hodnostní odznaky, štítonoši, hesla, půda, koruna, klobouk.

Druhy heraldiky: šlechtická (heroldie, mluvící znaky, polepšování znaků), městská (stavby, symboly, světcí, mluvící znaky, záhadné znaky), církevní, zemská a státní, cechovní.

Doporučené postupy výuky:

Vysvětlování složení znaku a komplikovaných erbů na názorných grafických příkladech. Teoretické osvojování je souběžně upevňováno v paměti procvičováním ve výtvarné dokumentaci a odborném modelování.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ

Hodnocení výsledků studenta:

Písemný test, ústní zkouška

Doporučená literatura:

Buben Milan: ENCYKLOPEDIE HERALDIKY, Libri, Praha 1999,
ISBN 80-85983-31-1

Čech Zdirad J. K.: PAPEŽSKÉ ZNAKY, Karmelitán. nakl., Praha 2009, ISBN: 978-80-7192-990-1

Krejčíková Jarmila a Tomáš Krejčík: ZÁKLADY HERALDIKY, GENEALOGIE A SFRAGISTIKY, SPN Praha 1987, ISBN: neuvedeno

Myslivoček Milan: ERBOVNÍ MAPA HRADŮ, ZÁMKŮ A TVRZÍ V ČECHÁCH 1, Chvojko nakl., 2014, ISBN: 978-80-86-183-64-0

Pilnáček Josef: NEZNÁMÉ RODY A ZNAKY STARÉ Moravy, Ivo Sperát, Brno 2010, ISBN: 978-80-904312-2-5

Pohanka Camillo Henry: HERALDIKA V SOUVISLOSTECH, Agentura Pankrác, 2012, ISBN: 978-80-86781-21-1

Sedláček August, Kolář Martin: ČESKOMORAVSKÁ HERALDIKA II, Argo 1997
ISBN 80-7203-062-0

Vojtěch rytíř Král z Dobré Vody: ZNAKY RODŮ ČESKÝCH, Agentura Pankrác, 2009, ISBN: 978-80-86781-11-2

Vrtel Ladislav: HERALDICKÁ TERMINOLOGIA, Slovenska archivistika, ISBN: 9788097019600

Název předmětu:

IKONOGRAFIE

1 hodina konzultace za 2 týdny v zimním období 2. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Ikonografie navazuje na vědomosti a poznání tvorby v dějinách výtvarné kultury, v dějinách uměleckých řemesel a v ornamentice. Zdůvodňuje zpodobování božstev a světců, mytologických postav i bájných bytostí, kde symbolické vazby náboženských postav na atributy a příběhy vedly v době ngramotnosti k jejich přirozenému

zapamatovávání. Ikonografie navozuje vztah k lidskému způsobu niterného prožívání, kdy pomáhaly mýty a bozi k seberealizaci.

Předpokládané výsledky:

Student vyhodnocuje s pomocí srovnávacího materiálu a odborné literatury na základě atributů a ikonografických souvislostí postavu světce či jinou mýtickou nebo světskou postavu, rekonstruuje nebo doplňuje případně její chybějící část na památce. Zařazuje a určuje podle mýtického, náboženského či světského námětu dobově památku. Diskutuje poznané rozpory v zaměření orientace a míry vzdělávání v jednotlivých náboženstvích, otázky tolerance a vztahu k lidským právům i k vědeckému poznání.

Obsah předmětu:

Ikonografie. Mytologie a náboženství. Atributy, symboly, zvláštnosti (kánony) a omezení zobrazování postav. Liturgické pojmy, kultovní předměty. Mytologie. Božstva, atributy, symboly. Egypt. Kniha mrtvých. Mezopotámie, Persie. Starověké Řecko. Starověký Řím. Indie. Buddhismus, hinduismus. Islám. Starý zákon. Nový zákon. Obrazoborectví. Poutní místa, relikvie, odpustky, patroni, pravoslavná ikonografie, mariánské kultury.

Doporučené postupy výuky:

Vysvětlení liturgické souvislosti v prostoru chrámu a jeho vybavení, která ožívuje samotný smysl a průběh obřadu. Názorně demonstrovat výtvarné ztvárnění ikonografické křesťanské problematiky na právě restaurované kovové liturgické uměleckořemeslné památce v souvislosti s používáním při mši. Návštěva kostela a popsání průběhu a smyslu jednotlivých částí obřadu a funkce liturgického náčiní.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ

Hodnocení výsledků studenta:

Písemný test, ústní zkouška.

Doporučená literatura:

Becker Udo: SLOVNÍK SYMBOLŮ, Portál, Praha 2002, ISBN 80-7178-612-8

Šidlovský Gejza: SVĚT LITURGIE. Klášter premonstrátů na Strahově. Praha 1991, ISBN 80-85245-12-4

Royt Jan: OBRAZ A KULT V ČECHÁCH 17. A 18. STOLETÍ, UK Praha, Karolinum Praha 1999, ISBN 80-7184-662-7

Interní studijní materiály VOŠ Turnov:

Ikonografie, výkladový slovník, VOŠ Turnov

Název předmětu:

TVAROVÁ TYPOLOGIE

1 hodina konzultace za 2 týdny v letním období 2. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Tvarová typologie rozvíjí znalosti a pochopení vývoje tvarů a forem ve všech důležitých uměleckých slozích v dějinách výtvarné kultury a v dějinách uměleckých řemesel. Důraz položen na sledování transformace podob architektonických článků, návazností životního prostředí, přeměn výstavby formy v nábytku, ve tvarech nádob, v podobě liturgického náčiní a souvislostí i se změnami v ornamentice. Při pochopení těchto zákonitostí se zkoumá vliv účelu, funkce, řeči materiálu, soulad formy a dekoru, uměřenost, dynamika či přeplněnost nefunkčními doplňky a vliv tvořivé individuality autora v intenci daného slohu. Učivo napomáhá určit časově slohově vytvořenou památku, zařadit do souvislostí.

Předpokládané výsledky:

Student respektuje odlišnosti tvarování podmíněné materiálem, technologií, funkčností, účelem, individualitou tvůrce, slohem, etnickou tradicí, sakrálními či kultovními nároky. Porovnává danou památku s vývojovou řadou, srovnávacím materiálem a určuje ji a dobově zařazuje, případně tvoří rekonstrukci chybějící části nebo celého předmětu, pokud je původní hmota příliš zchátralá.

Obsah předmětu:

Tvarová typologie navazuje na praktické výtvarné zkušenosti, schopnosti a dovednosti při rozvíjení inspiračních zdrojů a jejich finálního tvarového kultivování.

Architektura tvaru, funkce, celistvost, rytmus, proporce, vliv zařízení a techniky, ergonomie, počítačové tvarování (animace ideální křivky).

Vývoj architektonických článků a prvků. Slohová transformace. Typologie; funkce, materiál, vývojové řady. Tvary nádob v různých obdobích; mísy, vázy, konvice, poháry.

Typologie kovového liturgického náčiní, vývojové řady: berla, ciborium, herma, kadidelnice, kalich, konvičky mešní, kropenka, kříž, křtitelnice, kustodia, lavabo, monile, monstrance, pacifikál, paténa, pektorál, plenář, pontifikálie, prsten, pyxida, relikviáře, růženec, sakrárium, svícen, věčné světlo.

Typologie světských předmětů z kovů, vývojové řady: brože, doplňky, hřebeny, chladné zbraně, jehlice, klíče, kování, konvice, koruny, meče, mříže, náhrdelníky, náramky, náušnice, nože, ozdoby hlavy, palné zbraně, poháry, prsteny, příbory, přílby, spony, vidličky, zábradlí, zámky.

Doporučené postupy výuky:

Názorně na kovových památkách rozbor výstavby tvaru, funkce, určení formy slohem, materiálem a společenským užitím. Grafické vyjádření tvarových změn, prostého až honosného provedení ve vývojových řadách od pravěku po současnost. Určování dobového zařazování na příkladech. Sestavování vývojových řad.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Písemný test, ústní zkouška.

Doporučená literatura:

Stehlíková Dana: ENCYKLOPEDIE ČESKÉHO ZLATNICTVÍ, STRÍBRNICTVÍ
A KLENOTNICTVÍ, Libri Praha, 2003, 80-85983-90-7

Rileyová Noël: DĚJINY UŽITÉHO UMĚNÍ, Slovart Praha, 2005, ISBN 80-7209-549-8

Truman Charles: SILVER, Conran Octopus, London 1993, ISBN10 1850294224

OD VELKÉ MORAVY PO DOBU GOTICKOU, Argo, Lidové noviny, Praha 1999
ISBN 80-7109-358-4

STŘED EVROPY OKOLO ROKU 1000, Lidové noviny, Thesis, Praha 2000
ISBN 80-7106-549-8

Interní studijní materiály VOŠ Turnov:

Vývojové řady (na DVD): BERLY; BROŽE; CÍNAŘSTVÍ; ČESKÉ KRÁLOVSKÉ
KORUNOVAČNÍ KLENOTY; DOPLŇKY A DROBNÉ PŘEDMĚTY; ŠPERK
GRANÁTOVÝ; HŘEBENY; CHLAD ZBRANĚ; KADIDELNICE, VĚČNÉ SVĚTLO;
KALICHY-POHÁRY; KONVICE, DŽBÁNY; KORUNY, VLADAŘSKÉ INSIGNIE;
KROPENKY; MEČE; MONSTRANCE, CIBORIA; NÁHRDELNÍKY, PŘÍVĚSKY,
MEDAILONY, ŘETĚZY; NÁRAMKY; NÁUŠNICE; NOŽE, DÝKY; OZDOBY
HLAVY; PAL. ZBRANĚ; PRSTENY; PŘÍBORY; PŘILBY; SPONY, RELIKVIÁŘE;
SVATOVÍTSKÝ POKLAD; VÝZDOBA CHLADNÝCH ZBRANÍ; VÝZDOBA
PALNÝCH ZBRANÍ; ZÁMKY-KLÍČE;

Výkladový slovník TVAROVÁ TYPOLOGIE, VOŠ Turnov, 2014

Název předmětu:

ZÁKLADY PAMÁTKOVÉ PÉČE

1 hodina konzultace za 2 týdny v zimním období 3. ročníku

Stručná anotace vymežující cíle:

Výuka upozorňuje na etické problémy při restaurování a konzervování státem zapsaných památek, památek v muzejních státních nebo soukromých sbírkách, uměleckořemeslných předmětů ve sféře sběratelství a starožitností a předmětů užívaných v chrámové liturgii v průběhu historického vývoje. Důrazně uvádí naši i světovou legislativu závaznou pro přístup k ochraně památek kulturního dědictví. Konkretizuje rozsah osobní zodpovědnosti při restaurování a konzervování.

Předpokládané výsledky:

Student samostatně a zodpovědně vyhodnocuje etiku metod konzervace a reverzibilitu rekonstrukčních zásahů, respektuje závazné zásady přístupu k zapsané chráněné památce oproti předmětům, které musí splňovat nároky na funkčnost, nebo na autenticitu původnosti. Rozhoduje, kterou původní část určit k dokumentárnímu

zachování, kterou renovovat. Prakticky obhájí svůj postoj a svá řešení, když tvoří restaurátorský záměr.

Obsah předmětu:

Učivo vyučovacího předmětu Základy památkové péče na příkladu historického vývoje vztahu k památkám uvádí různé přístupy k jejich ochraně a záchraně, jsou-li již příliš zdevastované. Pro názornost se využívají případy z odborné literatury i z praxe restaurování ve škole.

Kulturní dědictví. Sběratelství. Terminologie památkové péče. Antika. Kult minulosti ve středověku. Zájem o antiku v renesanci. Klasicismus. Péče o památky v klasicismu. Romantismus. Historismus. Purismus, Viollet Le Duc. Restaurační a konzervační koncepce. Alois Riegl. Max Dvořák. Analytická a syntetická metoda. Památková péče ve 20. století. Instrukce památkové péče u nás. Památková hodnota, autenticita, průzkum, dokumentace památek. Památkový zákon z roku 1987. Povolení k restaurování (kovy, organolity). Úmluva o světovém dědictví UNESCO, ICOSOM. Etický kodex restaurátora, asociace restaurátorů. Profesionální etický kodex muzeí. Preventivní ochrana sbírkových předmětů (kovy, organolity).

Doporučené postupy výuky:

Vedle teorie se na názorných příkladech fotodokumentace z literatury i příkladů z praxe ve škole demonstrují pozitivní a negativní příklady přístupů k etice restaurování. Výuka se doplňuje povinnou účastí na třídní celostátní Konferenci konzervátorů a restaurátorů pořádanou Asociací muzeí a galerií (vždy v jiném kraji), spojenou s exkurzemi v restaurátorských pracovištích.

Před zahájením restaurování památky je student povinen vyhodnotit průzkum výchozího stavu předmětu a vytvořit písemný záměr restaurování, který musí být v souladu s etickými zásadami ochrany památek.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Písemný test, ústní zkouška

Doporučená literatura:

- Dvořák Max: KATECHISMUS PAMÁTKOVÉ PÉČE, Národní památkový ústav, Praha 2004, ISBN 80 86234-55-X
- Hlobil Ivo: ALOIS RIEGL A TEORIE MODERNÍ PAMÁTKOVÉ PÉČE, Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, Praha 2003 ISBN 80-86234-34-7
- Hlobil Ivo: NA ZÁKLADĚCH KONZERVATIVNÍ TEORIE ČESKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE, Národní památkový ústav, Praha 2008, ISBN 978-80-87104-32-3
- Holman Pavel: DĚJINY SBĚRATELSTVÍ A MUZEJNICTVÍ, ÚVOD DO MUZEJNÍ PRAXE, AMG 2011, ISBN 978-80-86611-40-2//21-68
- Uhlíková Kristina: ZDENĚK WIRTH, PRVNÍ DVĚ ŽIVOTNÍ ETAPY, (1878-1939), Národní památkový ústav, Praha 2010, ISBN 978-80-871404-60-6
- Wagner Václav: UMĚLECKÉ DÍLO MINULOSTI A JEHO OCHRANA, Národní památkový ústav, Praha 2005, ISBN 80-86234-72-X

Název předmětu:

FILOSOFIE A ETIKA

1 hodina konzultace za 2 týdny v letním období 3. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Předmět rozvíjí problematiku orientace člověka ve světě, zásady logiky a dialektiky, kritický vztah k iracionálním vizím a sleduje jejich rezonanci v umění a zachovalých památkách. Vysvětluje v souvislosti s náboženskými systémy kultivaci soužití a společnosti, nastolení rozměru svědomí, osobní čistoty duše, hodnoty niternosti a meditace. Sleduje seberealizaci individuality osobnosti a hnutí humanismu souběžně s významem pozorování a tvořením hypotéz k novým otázkám a problémům.

Předpokládané výsledky:

Student vysvětluje rozdíl mezi jistotami v mýtech a vlastní zkušeností, určuje rozdíly mezi náboženstvím a filosofií. Rozlišuje koncepce životní moudrosti mezi La'c a Konfuciem, vyhodnocuje sociální intenci islámu. Aplikuje pojetí lidských práv vůči otrokářství v antice i později, konfrontuje se se stoicismem a epikurejstvím. Porovnává rozdíly mezi antickou filosofií a křesťanstvím, chápe duchovnost víry a její hodnoty. Uvědomuje si význam samostatného myšlení, sleduje vliv poznání na vývoj umění. Odvozuje rozdíly mezi filosofií socialismu a tržního systému, rozebírá účast státu na štěstí jedince, diskutuje o mravnosti a humanismu. Učivo směřovalo k chápání svobody subjektu jedince a závaznosti hodnot.

Obsah předmětu:

Seznamuje s významem smyslové zkušenosti, racionální úvahy, pochybnosti, intuice, přirozeného práva, svobody a zodpovědnosti, lidské důstojnosti, vztahu k přírodě a její obnovy. Společně s otázkami filosofie se prolíná vazba na etiku, objasňuje se kategorický imperativ, postavení jedince jako subjektu odpovědnosti a svědomí. Filosofie a etika doplňuje a prohlubuje problematiku základů památkové péče, ikonografie, dějin uměleckých řemesel.

Filosofie; zkušenost, poznání, mytologie, náboženství.

Náboženství; buddhismus, hinduismus, taoismus, Konfucius, islám.

Antická filosofie; Pythagoras, Demokritos, Sokrates, Platón, Aristoteles, epikurejci, stoicismus.

Středověká filosofie; sv. Augustin, scholastika, Abélard, Tomáš Akvinský.

Renesanční filosofie; humanismus, Bacon, Montaigne, Koperník, Bruno, Galilei, reformace, Luther.

Novověká filosofie; empirismus, Hume, racionalismus, Descartes. Spinoza, Voltaire, Rousseau, Kant, kategorický imperativ, Hegel, dialektika.

Filosofie 19. a 20. století; sociologie, Comte, materialismus, Feuerbach, sociální vize, Marx, iracionalismus Schopenhauer, Nietzsche, Bergson, pragmatismus Dewey. Popper. T. G. Masaryk, Jan Patočka.

Etika; morálka, dobro, ctnost, harmonie, spravedlnost, desatero, ekologie

**VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ
UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ**

Kategorický imperativ, povinnost, rozum, svoboda, svědomí, odpovědnost,
lidská důstojnost.

Doporučené postupy výuky:

Teoretické přednášky prokládat diskuzí k vybranému problému z hlediska současného žebříčku hodnot a perspektiv humánního vývoje společnosti.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Písemný test, ústní zkouška.

Doporučená literatura:

Graham Gordon: FILOSOFIE UMĚNÍ, Barrister & Principal, 2004,
ISBN 10 80-85947-53-6

Neff Vladimír: FILOSOFICKÝ SLOVNÍK PRO SAMOUKY, Mladá fronta, 1993
ISBN 978-80-204-1547-9

Störig Hans Joachim: MALÉ DĚJINY FILOSOFIE, Zvon, Praha 1993
ISBN 978-80-7195-206-0

Název předmětu:

ANATOMIE

1 hodina konzultace za 2 týdny v 1. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Anatomie vede k osvojení znalostí a představy organického systému výstavby kostry a svalových tkání těla, dodává sebejistotu a zodpovědnost při grafickém či plastickém doplňování chybějící části při restaurování motivů figur lidí i zvířat. Osvojování této problematiky se prohlubuje v předmětu Plastická anatomie.

Předpokládané výsledky:

Student aplikuje teoretickou znalost anatomie v grafickém, plastickém projevu. Vciťuje se do slohově zvláštního, originálního a dosahuje blízkého projevu pečlivých tvůrců minulosti. Osvojuje si zprostředkovaně humánní hodnoty a tak upevňuje své lidské kvality. Tvoří vědomým zvládnutím představy tělesné stavby přirozený proporční záznam o člověku. Využívá znalostí k rekonstrukci nebo doplňování chybějící části na restaurované památce z kovů či v glyptice.

Obsah předmětu:

Historie zobrazování lidského těla. Proporce, zvláštnosti. Názvosloví anatomie. Kostní tkáň. Lebka. Kostra trupu. Kostra horní končetiny a dolní končetiny. Kůže, vlasy, nehty. Svaly. Svalstvo hlavy, krku. Svalstvo břicha a pánve. Zádové svalstvo. Svalstvo horních a dolních končetin. Portrét, figura, tělo v pohybu.

Doporučené postupy výuky:

Teoretické informace dokumentované na názorných pomůckách (kostra, plastické modely svalových partií). Průběžně studenti individuálně graficky znázorňují probírané tělesné partie s popisem v příslušném názvosloví.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Písemný test s grafickým vyjádřením dané tělesné partie, ústní zkouška.

Doporučená literatura:

Linc Rudolf: ANATOMIE HYBNOSTI I., II., III., UK Praha, 1990-2003

ISBN 80-246-0363-2

McCracken Thomas: NOVÝ ATLAS ANATOMIE ČLOVĚKA. Columbus Praha 2002

ISBN 80-7249-014-1

Parramón José Maria: JAK NAKRESLIT LIDSKÉ TĚLO, Vašut, Praha 2001

ISBN 80-7236-042-6

Název předmětu:

VÝTVARNÁ DOKUMENTACE

1 hodina za 2 týdny v 1. a 2. ročníku

1 hodina konzultace za 2 týdny ve 3. a 4. ročníku

Stručná anotace vymežující cíle:

Osvojení zásad stylizace struktur dekorativnosti v určitém období, smyslu pro materiály a možnosti jejich náhrady, upevňování přehledu o historických slohových obdobích na výtvarných studiích. Schopnost a dovednost reprodukovat historické tvarosloví, grafické osvojení problematiky ornamentiky, heraldiky, ikonografie a tvarové typologie. Důraz se klade na osvojení si návyku přesné, svědomité a pečlivé odpovědné práce. Výuka vede ke zvládnutí všech doprovodných výtvarných prací provázaných s potřebami realizace procesu restaurování a vedení dokumentace včetně aplikace v PC a nových digitálních technikách. Pro potřeby realizace v materiálu se upevňují vědomosti a dovednosti technického kreslení: základy a druhy promítání, základy perspektivního zobrazování a kótování, orientace v technickém výkresu, umění čistě a přesně rýsovat.

Předpokládané výsledky:

Student stylizuje, transformuje přírodní tvar do dekorativní polohy, aplikuje historické tvarosloví, po nastudování respektuje charakter rukopisu pojednání tvaru různými zdobnými technikami. Tvoří výtvarné studie k problematice ornamentiky, heraldiky, ikonografie a tvarové typologie, prověřuje její aplikace na památkách z kovů a drahých kamenů. Řeší problémy rekonstrukce a doplňování chybějící části na restaurované uměleckořemeslné památce z kovů.

Obsah předmětu:

Grafické studie jsou osvojováním problematiky a její aplikace na kovových památkách předmětů: Ornamentika, Heraldika, Ikonografie, Tvarová typologie. Vytvářejí se potřebné studie pro aktuální praktické potřeby v předmětu Praktická cvičení v restaurování.

Studie rostliny, stylizace, rostlinný ornament. Studie přírodniny, portréty, aplikace v kovu. Studie vybraných ornamentů. Studie vývoje zvěrných germánských stylů. Studie pektorálu z Tovstý. Studie křesťanských symbolů, atributy v ikonografii. Studie královské koruny. Studie královské koruny, technický výkres. Zoomorfí studie k heraldice. Studie štítonoše ve znaku. Studie aplikované heraldiky na šperku, zbroji, v glyptice. Studie složitěho reliéfního figurálního motivu na kovové památce. Studie prostorového figurálního motivu na kovové památce. Studie restaurované památky, technický výkres. Studie obíhajícího motivu, rozvinutý plášť. Studie vývojové řady v tvarové typologii předmětu z kovů, v glyptice. Studie slohově dané památky. Studie problémů rekonstrukcí na restaurované památce. Studie restaurované památky, technický výkres.

Průběžně výtvarné studie potřebné pro osvojování řemeslných technik a pro praktická cvičení v restaurování. Výtvarné grafické nákresy a plastické modely pro zadané téma absolventské závěrečné práce.

Doporučené postupy výuky:

Vedení k samostatnému vyhledávání srovnávacího obrazového i teoretického materiálu k nastudování potřebné problematiky. Problémové analyzování tvarů a jejich slohové transformace, vazeb na přírodu, abstrakci, symboliku, ikonografii, liturgii, odlišnosti kultury.

Student si tvoří návyk k vedení osobního archivu problémových grafických studií se záznamy dobového zařazení, autorství a výrobních zvláštností, pro svou celoživotní profesionální praxi.

Rozpětí a odlišnost jednotlivých zaměření a specializací se řeší individuálním zadáváním k tomu přiměřených studií.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: Z, KZ, Z, KZ, Z, KZ

Součást Absolutoria

Hodnocení výsledků studentů:

Důsledný, přesný pečlivý grafický projev. Odevzdání zadaného počtu prací.

Doporučená literatura:

Blair Claude: THE HISTORY OF SILVER, London, Orbit House 1991

ISBN10 0748103082

Borghesiová Silvia: KUNSTHISTORISCHES MUSEUM VÍDEŇ, Knižní klub, Praha 2006, ISBN 80-242-1695-7

Distelberger Rudolf: DIE KUNST DES STEINSCHNITTS, Kunsthistorisches Museum Wien 2003, ISBN 3-85497-064-1

Diviš Jan: THE ART OF BRONZE BRASS AND COPPER, Aventinum, Praha 1991
ISBN 0 600 57268 4

Fyson Nance: NEJKRÁSNĚJŠÍ POKLADY CIVILIZACE, Knižní klub Praha 1996
ISBN 80-7176-383-7

Guadalupi Gianni: NEJVĚTŠÍ POKLADY SVĚTA, Rebo Productions, Praha 1999
ISBN 80-7234-042-5

Lyons Harry: CHRISTOPHER DRESSER, England, British Library Cataloguing in Publication Data, 2005, ISBN 1 85149 455 3

Smoláková Mária: SLAVNÉ KORUNOVAČNÍ KLENOTY, Slovart Bratislava, 2001
ISBN 80 7209-343-6

Stehlíková Dana: Z POKLADŮ LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE, UPM Praha
ISBN 80-85090-30-9

Název předmětu:

ODBORNÉ MODELOVÁNÍ

1 hodina za 2 týdny v 1. ročníku.

1 hodina konzultace za 2 týdny v 1. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Výuka rozvíjí výtvarné schopnosti v plastické studii problematiky restaurované uměleckořemeslné památky z kovů či v glyptice. Kritické vyhodnocování otevírá intuitivní pochopení původního rukopisu a individuálních a slohových zvláštností studované památky včetně potřeby jejího doplnění či rekonstrukce.

Předpokládané výsledky:

Student rozvíjí humánní etický i estetický cit, úctu a lásku a zodpovědnost ke svěřené kulturní památce. Osvojuje si tvarové variace a proměny formy ve slohovém vývoji. Doplnuje plastickým modelováním chybějící části, rekonstruuje uměleckořemeslnou památku, řeší její celistvost a rozhoduje se o druhu autenticity.

Obsah předmětu:

Modelování předchází realizaci v kovu v tepání, odlévání, cizelování, galvanoplastice nebo glyptice a řezbě v kameni, slonovině, kosti na detailu prakticky restaurované, doplňované či rekonstruované památky. Náplní předmětu je praktické osvojování problematiky: ornamentiky, heraldiky, ikonografie, tvarové typologie. Modelování plastického ornamentu, odlévání do lukoprenu (do sádry). Modelování (vyřezání ze sádry) patkového písma. Modelování reliéfního detailu památky z kovu, v glyptice. Modelování plastického detailu z kovové liturgické památky, řezaného drahokamu. Modelování heraldického motivu. Retuše, opravy na odlitku ze sádry. Modelovaná studie rekonstrukce detailu chybějící části.

Doporučené postupy výuky:

Samostatné vyhledávání srovnávacího studijního, plastického materiálu k dané problematice. Modelování problémových studií s důrazem na plasticitu, měřítko, proporce, prostorovost, s následným odléváním a vytvářením forem pro aplikované techniky ve zpracování kovů, drahých kamenů.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: Z, KZ.

Hodnocení výsledků studentů:

Přesnost, retuše, plasticita, převedení do odlitku. Odevzdání zadaných prací.

Doporučená literatura:

Duby Georges and Jean-Luc Daval: SCULPTURE, Taschen, Köln, London, Los Angeles, Madrid, Paris, Tokyo, 2006, ISBN 3-8228-5080-2
Stadler Wolfgang: DĚJINY SOCHAŘSTVÍ, Rebo Productions, Praha 1996
ISBN 80-85815-67-2

Název předmětu:

PLASTICKÁ ANATOMIE

1 hodina za 2 týdny ve 2. ročníku.

1 hodina konzultace za 2 týdny ve 2. ročníku

Stručná anotace vymežující cíle:

Učivo vede k plastickému osvojování zákonitostí výstavby formy lidského těla a zvířete v nejrůznějších polohách a postojích. Časté výtvarné studie figurálních variací zvyšují schopnost vcítění do zvláštností stylu a rukopisu původního autora a doby. Důraz se klade na zachycení přirozenosti pohybu, výrazu, gesta a emoce.

Předpokládané výsledky:

Student aplikuje pravidla vyvozená z biologické a organické vazby forem, tvoří prostorové vztahy, transformuje zvětšenou studii v jiném měřítku a do jiného daného materiálu. Tvoří si návyk k zodpovědné profesionální přípravě plastických studií před samotnou realizací figurace v materiálu. Řeší studie podle originální památky a obdobných předmětů ze zkoumané doby a chápe tak rukopis a charakter původní autenticity uměleckořemeslné památky.

Obsah předmětu:

Studium figury z hlediska vnitřní stavby. Plastická studie lebky člověka, lebky zvířete. Plastická studie vybrané partie kostry a svalstva mužského a ženského těla. Plastická studie vybrané partie kostry a svalstva různých zvířecích druhů. Plastická anatomie v klidových pózách. Plastická studie odlišnosti pohlavní, rasové, věkové. Plastická studie anatomie člověka a zvířete v pohybu. Nízký reliéf jako základ glyptiky; tepání, cizelování v kovu. Techniky ubírání a přidávání hmoty. Slohové odlišnosti ztvárnění figury. Plastická studie slohového figurálního motivu s dobovým oblečením. Plastická detailní studie hlavy v reliéfu, v plné plastice.

Doporučené postupy výuky:

Modelované plastické studie v reliéfu nebo trojrozměrné. Plastické anatomické studie problematiky aplikované na památce v kovu. Plastická anatomická studie k aktuálně restaurované uměleckořemeslné památce z kovů či v glyptice.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: Z, KZ.

Hodnocení výsledků studentů:

Přesnost, retuše, plasticita, převedení do odlitku. Odevzdání zadaných prací.

Doporučená literatura:

Dimon Theodore: ANATOMIE TĚLA V POHYBU, Pragma, Praha 2009,
ISBN 978-80-7349-191-8

McCracken Thomas: NOVÝ ATLAS ANATOMIE ČLOVĚKA, Columbus Praha 2002
ISBN 80-7249-014-1

Název předmětu:

Název předmětu:

VEDENÍ RESTAURÁTORSKÉ DOKUMENTACE

1 hodina za 2 týdny ve 4. ročníku.

1 hodina konzultace za 2 týdny ve 4. ročníku

Stručná anotace vymežující cíle:

Učivo prohlubuje důležité pojmy a zákonitosti postupů při realizaci procesu restaurování a konzervování sbírkových předmětů a při jeho dokumentování, během jejich vizuálního průzkumu, průzkumu materiálové degradace, včetně určení historické datace, určení použitých uměleckořemeslných technik a technologií při vzniku. Pojetí učiva rozvíjí tvořivé přírodovědné i logické myšlení, přesné a správné vyjadřování, u studentů pěstuje smysl pro systematickou práci.

Učivo je koordinováno s obsahem učiva tvarové typologie, dějin uměleckých řemesel, technologie konzervování a restaurování, a s postupy v praktických cvičeních v restaurování.

Předpokládané výsledky:

Student dodržuje zásady legislativy k tomu určené, památkového zákona, kodexu restaurátora. Důsledně průběžně vede fotodokumentaci a zaznamenává všechny operace při ošetřování předmětu. Zajišťuje přesnou dataci a lokalizaci daného předmětu ve spolupráci s muzejními a archivními institucemi. Dokladuje odběr vzorků pro instrumentální metody analýz materiálů, jejich vyhodnocení a určení technologického postupu restaurování. Vytváří ve formě příloh související studie k určování materiálů, technologií, ikonografie a doby vzniku sbírkového předmětu.

Obsah předmětu:

Zadání studentské, absolventské práce, včetně časových limitů, postupů, analýz, určení oponenta, konzultanta. Zásady úpravy vědecké práce.

Dokumentování: Koncepce průzkumu restaurované památky; Vyhodnocení průzkumu; Restaurátorského záměru a jeho schvalování.

Důsledná průběžná fotodokumentace všech kroků při restaurování, digitální zpracování, vkládání do Restaurátorské dokumentace.

Dokumentování umělecko-historického průzkumu, určení tvarosloví, symboliky a ornamentiky, srovnávacího materiálu pro dobové zařazení a pro doplňování chybějící části, zpracování modelu v programu ve 3D, práce s archivními prameny.

Databáze pracovišť pro analytické metody, rentgenografie, metalografie, traseologie, počítačová tomografie, muzejní a archivní síť ČR, kontakty na odborníky.

Doporučené postupy výuky:

Teoretické znalosti jsou doplňovány konzultacemi s odborníky, tvořivou aktivitou při vyhodnocování analýz, řešením restaurátorského záměru, řešením doplňování nebo rekonstrukce památky.

Doporučená literatura a zdroje.

- 1) Pracovní materiál Komise MK pro restaurování; dostupné z:
www.mkcr.cz/assets/restaurovani/Dokumentace-restaurovani.doc
- 2) I. Kopecká, V., Nejedlý: Průzkum historických materiálů: analytické metody pro restaurování a památkovou péči. Grada, 2005
- 3) Kolektiv autorů.: Konzervování a restaurování kovů, Technické muzeum Brno, Metodické centrum konzervace, 2011
- 4) Stoner, Joyce Hill. 2005. p. 41. “Changing Approaches in Art Conservation: 1925 to the present”
- 5) Szczepanowska, Hanna M.. 2013. Conservation of cultural heritage: key principles and approaches. Routledge. ISBN 978-0415674744.
- 6) www.archinternational.org/

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ, KZ.

Hodnocení výsledků studentů:

Odevzdání vypracované konkrétní Dokumentace restaurované památky.
Dodržování zásad vědecké práce. Písemný test, ústní zkouška.

SPECIÁLNÍ CHEMIE

1 hodina za 2 týdny v 1. až 3. ročníku.

1 hodina konzultace za 2 týdny v 1. až 3. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Učivo prohlubuje důležité pojmy a zákonitosti chemických reakcí, jež jsou potřebné v oboru restaurování kovů. Pojetí učiva rozvíjí tvořivé přírodovědné i logické myšlení, přesné a správné vyjadřování, u žáků pěstuje smysl pro pořádek, čistotu, zodpovědnost, samostatnost a dodržování zásad bezpečné a hospodárné práce. Plynulé osvojování látky zaměřené na degradační, korozní děje a způsoby konzervování-restaurování se naplňuje praktickými pokusy v laboratorních cvičeních. Učivo je koordinováno s obsahem učiva technologie konzervování a restaurování, realizuje se v praktických cvičeních v restaurování.

Předpokládané výsledky:

Student dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ekologie; pohotově a spolehlivě určuje chemické procesy, stavy a stadia degradace narušené vnitřní struktury látky, vyhodnocuje a rozhoduje o použití nejoptimálnější metody, postupu ke stabilizaci rozpadajícího se materiálu před restaurováním a o použití nejvhodnější látky ke konzervaci. Rozhoduje na základě výpočtů různé varianty postupů a zaznamenává, komentuje a vyhodnocuje prováděné chemické reakce. Zdůvodňuje a řeší, po provedeném průzkumu, restaurátorský záměr. Stanovuje ochranný režim pro restaurovanou památku.

Obsah předmětu:

Obecná chemie; látky, atomy, periodická soustava prvků, hydroxidy, kyseliny, soli. Chemické výpočty. Elektrolytická disociace, chemie vody. Elektrolýza, využití v konzervování. Vybrané kapitoly z anorganické chemie; vodík, nepřechodné prvky, přechodné prvky, polokovy, využití v konzervování a restaurování.

Vybrané kapitoly z organické chemie; uhlovodíky, deriváty uhlovodíků, organická rozpouštědla. Polymery, využití v konzervování a restaurování.

Hmota a záření; elektromagnetické záření, spektroskopické vlastnosti látek. Fotochemické jevy, radioaktivita – využití v ochraně památek.

Aplikovaná chemie; analýza kovů, krystalizace kovů a slitin, diagramy, reakce při fázových přeměnách. Dekorační a drahé kameny; zvětrávání, eroze organolitů, koroze minerálů, tvoření minerálů v korozním prostředí. Chemické reakce probíhající při konzervaci a restaurování kovů. Chemické reakce probíhající při stabilizaci, konzervaci a restaurování kamenů a organolitů.

Koncepce průzkumu restaurované památky, vyhodnocení průzkumu. Volba vhodných chemických prostředků při restaurování, při konzervaci.

Praktické osvojování poznatků v laboratorních cvičeních; ovládání přístrojů v laboratoři, zápisy formou protokolu.

Osvojení si zásad bezpečnosti práce, protipožární ochrany, zásad manipulace a ukládání chemikálií a nebezpečných látek.

Doporučené postupy výuky:

Teoretické znalosti jsou doplňovány praktickými ukázkami v laboratorních cvičeních a upevňovány průběžným hodnocením. Zaměření a specializace oboru se řeší individuálním zadáváním prací.

***Zaměření na restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových.**

***Zaměření na restaurování a konzervování kovů železných.**

I. seminární práce.

Teoreticky vysvětlit, vypsát související chemické procesy a rovnice a zapsat v chemickém názvosloví individuálně zadané okruhy látky; uvést citace a použitou literaturu.

II. seminární práce.

Teoreticky vysvětlit, vypsát související chemické procesy a rovnice a zapsat v chemickém názvosloví individuálně zadané okruhy jednotlivých skupin kovů v periodické soustavě; uvést citace a použitou literaturu.

III. seminární práce: Teoreticky vysvětlit vznik, uvést chemické procesy a uplatnění při restaurování a konzervování individuálně zadaných skupin derivátů halogenových, organokovů, organických sloučenin, polymerů, alkoholů, lipidů, bílkovin, karboxylových kyselin sacharidů, uhlovodíků, vosků, pryskyřic apod. Uvést citace a použitou literaturu.

***Zaměření na restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů.**

I. seminární práce: Teoreticky vysvětlit, vypsát související chemické procesy a rovnice a zapsat v chemickém názvosloví individuálně zadané okruhy látky; uvést citace a použitou literaturu.

II. seminární práce: Teoreticky vysvětlit, vypsát související chemické procesy a rovnice a zapsat v chemickém názvosloví individuálně zadané okruhy jednotlivých skupin prvků vyskytujících se v minerálech a organolitech v periodické soustavě; uvést citace a použitou literaturu.

III. seminární práce: Teoreticky vysvětlit vznik, uvést chemické procesy a uplatnění při restaurování a konzervování individuálně zadaných skupin minerálů a zdobných kamenů, s použitím organických sloučenin, polymerů, alkoholů, lipidů, bílkovin, sacharidů, uhlovodíků, vosků, pryskyřic apod. Uvést citace a použitou literaturu.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: Z, ZK, ZK, ZK.

Hodnocení výsledků studentů:

Odevzdání seminární práce. Průběžné hodnocení. Písemný test, ústní zkouška.

Doporučená literatura, videoprogramy:

Flemer, Holečková: ÚLOHY Z NÁZVOSLOVÍ A CHEMICKÝCH VÝPOČTŮ
V ORGANICKÉ CHEMII, VŠCHT Praha, 1996, ISBN 978-80-7080-435-3

Nikitin M. K., Melnikova E. P.: CHEMIE V KONZERVÁTORSKÉ A RESTAU-
RÁTORSKÉ PRAXI, MU v Brně, 2003, ISBN 80-210-3062-3

Novák Josef: FYZIKÁLNÍ CHEMIE, VŠCHT Praha, 2001, ISBN 80-7080-436-X

Vohlídal Jiří, Štulík Karel, Julák Alois: CHEMICKÉ A ANALYTICKÉ TABULKY,
Grada Publishing, Praha 1999, ISBN 80-7169-855-5

Kábelová B. a kol.: LABORATORNÍ TECHNIKA II, Vutium, Brno 1999,
ISBN 80-214-1450-2

REAKCE PRVKŮ - soubor chemických pokusů (V. Pantůček, Direct film, Brno).

Pokusy a počítačové animace chemických dějů a modelů molekul. 80 min.

ZÁKLADNÍ OPERACE V CHEMICKÉ ANALÝZE I. (VŠCHT Praha). Podrobná
obrazová demonstrace úkonů doprovázejících vážková stanovení se slovním
doprovodem. Vedle vlastních analytických operací jsou uvedeny i nezbytné
přípravné práce, jakož i upozornění na chyby, k nimž může vest nesprávná
manipulace. 25 min.

JAK VĚCI PRACUJÍ 2.0 (BSP Praha, s.r.o.). Popis principů práce více než se 150
stroji a přístroji. Principy a základy vědních oborů. Přímý přístup na Internet.

Název předmětu:

HISTORIE METALURGIE

1 hodina za dva týdny ve 2. ročníku

1 hodina konzultace za dva týdny ve 2. ročníku

Stručná anotace vymezující cíle:

Učivo prohlubuje vědění o důležitých historických souvislostech, o přirozenosti pomalého vývoje pokroku samotné technologie způsobů stavění a ohřívání rud kovů v primitivních pecích, nalézání účinnějšího dmýchání postupně využívající vodního pohonu až nakonec pohonu parním strojem. Nalézání postupů ovlivňování chemického složení a odstranění nutnosti nesmírně těžkého překovávání vytavené hmoty. Stavby a zvětšování výkonu pecí, zavádění výhřevnějšího paliva. Stanovení rozdílů v kvalitě, struktuře a krystalizaci archeologických nálezů a starších památek jež podmiňuje dále zvláštní adekvátní přístupy ke stabilizaci, čištění a konzervaci.

Učivo je koordinováno s obsahem učiva technologie konzervování a restaurování, má význam při prvotním průzkumu nálezu či památky, pochopení jiných příčin vzniku korozních jevů a stanovení konzervačního či restaurátorského záměru.

Předpokládané výsledky:

Student dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ekologie; na základě různých metod zkoumání vyhodnocuje metalografii, vnitřní strukturu a stav krystalizace a dalších vlastností kovu archeologických nálezů a starších sbírkových předmětů či památek. Určuje vliv starobylých způsobů tavení a zpracování kovů na specifický průběh korozních procesů a určuje řešení stabilizace hmoty, konzervace a případně navrhuje restaurování při vyhodnocení požadavků na zachování autenticity nebo druhotné vytvoření rekonstrukce archeologickému torzu.

Obsah předmětu:

Kovy a rudy v neolitu; Technika a vývoj raného tavení mědi; Tavení kovů v mladší a starší době bronzové; Mladší doba železná, pece a zpracování železa u Keltů; Římská doba železná, zdokonalení zpracování kovů; Pece na tavení železných rud Germánů; Období stěhování národů a období středověku, tavení a zpracování kovů; Hutnictví pozdního středověku, dmychadla na vodní pohon; Průmyslová revoluce; 1720 až 1850, dmychadla poháněná parním strojem; Vysoké pece.

Doporučené postupy výuky:

Vedle teoretického výkladu, zkoumání metalografie různých nálezů kovů pod mikroskopem; osvojování poznatků z video rekonstrukcí historického aktivování hoření pomocí sestav dmychadel při tavení kovů; exkurze ve slévárně šedé litiny.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: Z, KZ

Hodnocení výsledků studentů:

Průběžné hodnocení. Písemný test, ústní zkouška.

Doporučená literatura:

Pleiner Radomír: STARÉ EVROPSKÉ KOVÁŘSTVÍ, Československá akademie věd,
Praha 1962

Pleiner Radomír: ZÁKLADY SLOVANSKÉHO ŽELEZÁŘSKÉHO HUTNICTVÍ
V ČESKÝCH ZEMÍCH, Československá akademie věd, Praha 1958

Stocký Albín: ČECHY V DOBĚ ŽELEZNÉ, Jan Štenc, Praha 1933

Tylecote R. F.: A HISTORY OF METALURGY, Maney Publishing, The Institute
of Materials, London 2002 (český překlad 2014)

Název předmětu:

TECHNOLOGIE KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ

2 hodiny za 2 týdny v 1. až 3. ročníku

1 hodina konzultace za 2 týdny ve 2. ročníku

1 hodina za 2 týdny ve 4. ročníku

Stručná anotace vymežující cíle:

Učivo technologie seznamuje s metodami, látkami a materiály používanými pro konzervování a restaurování kovů, broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů. Objasňuje korozní procesy, příčiny degradace, definování rizikových látek a prostředí, vysvětluje podmínky ochranného režimu a uložení restaurované a konzervované památky. Obsah učiva technologie navazuje a je plynule koordinován s poznatky z historie metalurgie a s obsahem učiva speciální chemie, ověřován v laboratorních cvičeních a zároveň úzce souvisí s konkrétní denní dílenskou realizací v praktických cvičeních v restaurování.

Studenti jsou vedeni k přesné, svědomité a zodpovědné práci a k odpovědnosti za svěřené kulturní hodnoty a za jejich uchování pro budoucí generace. Výuka je koncipována tak, aby byla v celém průběhu organicky prostoupena hledisky bezpečnosti práce a ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ekologie.

Předpokládané výsledky:

Student samostatně vyhodnocuje diagnózu stavu poškození materiálů na základě metod chemicko-technologického průzkumu. Určuje výběr vhodného postupu, metody a použití nezbytných látek pro stabilizaci materiálu, ke konzervování nebo restaurování. Ověřuje postupy nejdříve laboratorně na vzorcích materiálů. V oblasti zapsaných a muzejních památek řeší renovaci poškození pomocí vratných a odstranitelných postupů, zachovává maximum původního autentického historického materiálu i jeho tvaru. Sleduje nové odborné informace ve sféře chemicko-technologických postupů a metod a používání látek a materiálů, aby tak mohl jednat celoživotně.

***Zaměření na restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových**

***Zaměření na restaurování a konzervování kovů železných**

Obsah předmětu:

Zásady bezpečnosti a hygieny práce a ochrany zdraví při práci, zásady první pomoci. Historická až současná výroba a zpracování kovů. Struktura kovů a slitin, krystalová mřížka, krystalická stavba, složky a fáze kovových soustav, fázové přeměny, hodnocení struktury. Mechanické a fyzikální vlastnosti. Činitelé korozního procesu kovů a slitin, druhy koroze. Kovy a elektrolyty, potenciál, polarizace, elektrolyty, galvanický článek, elektrolytická deionizace korozní vrstvy, galvanické pokovení. Průzkum konzervovaných - restaurovaných předmětů, dokumentace, počítačové zpracování, analytické metody, mikroskopický průzkum, vyhodnocení. Demontáž a závěrečná montáž předmětu. Metody čištění. Stabilizace kovů. Pasivace kovových povrchů. Konsolidace. Závěrečné úpravy kovových povrchů. Jednotlivé kovy: Cín,

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ
UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ

olovo, zinek, železo, měď, hliník, titan, nikl, chrom, stříbro, zlato, platina, rhodium. Kovové uměleckořemeslné sbírkové předměty v muzeích a na zámcích. Konzervace archeologických kovových nálezů. Kovové uměleckořemeslné památky v exteriérech. Preventivní ochrana kovů. Průzkum a kompletní dokumentace restaurované památky. Puncovníctví, historické značky. Praktické osvojování poznatků v laboratorních cvičeních. Exkurse do specializovaných restaurátorských pracovišť.

Doporučené postupy výuky:

Teoretické přednášky jsou ověřovány v laboratorních cvičeních. Specializace a zaměření oboru se konkretizuje individuálním zadáním seminárních prací.

I. seminární práce: Teoreticky objasnit důvody a souvislosti metalografického výbrusu, popsat technologii a vytvořit fotodokumentaci postupů, citace a uvedení použité literatury.

II. seminární práce: Teoreticky vysvětlit individuálně zadaný druh povrchové úpravy kovů, zaznamenat jednotlivé chemické procesy a technologické postupy, vytvořit fotodokumentaci, uvést citace a použitou literaturu.

III. seminární práce: Teoreticky uvést souvislosti a příčiny devastace, charakteristiku půdní koroze a technologické postupy čištění a konzervace železného archeologického nálezu. Vytvořit průběžně fotodokumentaci, uvést citace a použitou literaturu.

IV. seminární práce: Teoreticky vysvětlit a odůvodnit souvislosti chemických procesů a technologických postupů galvanoplastiky, vytvořit průběžné záznamy a fotodokumentaci od vymodelování, odlití do lukoprenu až po závěrečné povrchové úpravy; uvést citace a použitou literaturu.

V. seminární práce: Teoreticky objasnit chemické a technologické souvislosti, stanovit jednotlivé kroky a postupy konzervace individuálně zadané konzervace uměleckořemeslné památky z kovů; vytvořit průběžně záznamy a fotodokumentaci, uvést citace a použitou literaturu.

***Zaměření na restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů**

Obsah předmětu:

Zásady bezpečnosti a hygieny práce a ochrany zdraví při práci. Problematiky minerálů. Krystalografie, systematika minerálů, zpracování. Napodobeniny v praxi glyptiky. Řezaný a rytý kámen, nádoby, plastiky. Organolity; slonovina, želvovina, rohovina, mušle, perly, korál, perleť, kost, mořská pěna, láva, jantar; metody průzkum sbírkových předmětů, specifika degradace jednotlivých materiálů, stanovení postupů stabilizace, případné nápravy poškození (vlivem nevhodného uložení), uvážení doplňování chybějících částí vzhledem k zásadě zachování autenticity a reverzibility zásahů. Metody čištění s ohledem na chemické složení organolitů. Kompenzování vysušení hmoty, určení povrchových úprav a ochranného režimu pro následné uložení památky. Osvojování metod a technik ošetřování organolitů kromě praktických cvičení v restaurování na praktických pobytech ve specializovaných restaurátorských dílnách muzeí a Národního památkového ústavu.

Doporučené postupy výuky:

Teoretické přednášky jsou ověřovány v laboratorních cvičeních a praktických cvičeních v restaurování. Specializace a zaměření oboru se konkretizuje individuálním zadáním seminárních prací.

I. seminární práce

Degradační procesy drahých kamenů (mozaika, pietra dura) a kamenů pro drobné interiérové předměty (mramor, alabastr), konzervace, ochranný režim, dokumentace příkladů, citace z odborné literatury.

II. seminární práce

Degradační procesy organických materiálů: slonovina, kost, perleť, perly, želvovina, rohovina, jantar. Konzervace a ochranný režim. Příklady, uvést citace odborné literatury.

III. seminární práce

Teoreticky uvést souvislosti a příčiny devastace a koroze minerálů a technologické postupy čištění a úprav vybraných šperkových kamenů. Příklady zpracovat v popisu a fotodokumentaci, uvést citace odborné literatury.

IV. seminární práce

Návrh postupů restaurátorských prací pro konkrétní předmět, průzkum sbírkového předmětu, rozbor, vyhodnocení průzkumu, restaurátorský záměr, postup restaurování, dokumentace, ochranný režim.

V. seminární práce

Teoreticky objasnit chemické a technologické souvislosti, stanovit jednotlivé kroky a postupy konzervace individuálně zadané uměleckořemeslné památky s drahými nebo dekorativními kameny či organolity. Příklady přesně zpracovat v popisu a fotodokumentaci, uvést citace odborné literatury.

*Studenti se povinně každoročně zúčastňují třídní Konference konzervátorů a restaurátorů pořádanou Asociací muzeí a galerií (vždy v jiném kraji), spojenou s exkurzemi v restaurátorských pracovištích. Bezprostředně jsou zde seznamováni s aktuálními poznatky, metodami a zkušenostmi technologie restaurování v praxi. Problematiku technologie konzervování a restaurování si studenti ověřují také na odborných praxích na restaurátorských pracovištích muzeí, Národního památkového ústavu a dalších.

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: ZK, ZK, ZK, ZK, ZK, ZK
Součást Absolutoria.

Hodnocení výsledků studentů:

Odevzdání seminární práce. Průběžné hodnocení. Písemný test. ústní zkouška.

Doporučená literatura:

- Kopecká Ivana, Vratislav Nejedlý: PRŮZKUM HISTORICKÝCH MATERIÁLŮ. ANALYTICKÉ METODY PRO RESTAUROVÁNÍ A PAMÁTKOVOU PÉČI. Grada. Praha 2005, ISBN 80-247-1060-9
- Kreperát Josef P.: SKRYTÁ MOC DRAHÝCH KAMENŮ, Granit, 2010, ISBN 978-80-7096-071-2
- Mohyla Miroslav: TECHNOLOGIE POVRCHOVÝCH ÚPRAV KOVŮ, Vysoká škola báňská Ostrava 2006, ISBN 80-248-1217-7
- Novák Pavel: KOROZE KOVŮ, VŠCHT Praha, 2005
- Sejkora Jiří, Kouřimský Jiří: ATLAS MINERÁLŮ ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY, Praha, Academia, 2005, ISBN 80-200-1317-2
- Scott David A.: MĚĎ A BRONZ V UMĚNÍ: KOROZE, BARVIVA, KONZERVACE, Getty Publications 2002, ISBN: 9780892366385
- Scott David A. a Gerhard Eggert: ŽELEZO A OCEL V UMĚNÍ: KOROZE, BARVIVA, KONZERVACE, Archetype Publication Ltd. 2009, ISBN: 978-1-904982-05-0
- Selwyn L.: KOVY A KOROZE – PŘÍRUČKA PRO KONZERVÁTORY – RESTAURÁTORY, Canadian Conservation Institute, 2004, ISBN 0662379845
- Stambolov T.: KOROZE A KONZERVACE KOVOVÝCH PAMÁTEK A UM. DĚL / The Corrosion and Conservation of Metallic, Central Research Laboratory for Objects of Art and Science Amsterdam, 1985, ISBN 80-238-5562-X
- RESTAUROVÁNÍ A KONZERVOVÁNÍ PŘEDMĚTŮ KULTURNÍ HODNOTY Z KOVŮ A JEJICH SLITIN, Moravské muzeum Brno, 2006, ISBN 978-80-86413-70-9
- SBORNÍKY ZE SEMINÁŘŮ KONZERVÁTORŮ A RESTAURÁTORŮ, Technické muzeum Brno, 1993-2010
- ZÁKLADY MUZEJNÍ KONZERVACE, Moravské muzeum, Brno 1989

Název předmětu:

PRAKTICKÁ CVIČENÍ V RESTAUROVÁNÍ

12 hodin za 2 týdny v 1. ročníku

11 hodin za 2 týdny v 2. ročníku

14 hodin za 2 týdny ve 3. ročníku

17 hodin za 2 týdny ve 3. ročníku

Stručná anotace vymežující cíle:

Zdokonalování uměleckořemeslných technik a historických technik. Osvojení specializovaných řemeslných postupů na konkrétních úkolech ošetřování restaurovaného předmětu. Závazný postup restaurování: provedení průzkumů, vypracování restaurátorského záměru, odstranění korozních zplodin, stabilizace narušené hmoty, náprava tvarových deformací, případné doplňování chybějící části, závěrečná povrchová úprava a konzervace, stanovení ochranného režimu a průběžné zpracovávání restaurátorské dokumentace.

Předpokládané výsledky:

Student zvládá staré řemeslné techniky, stabilizuje narušenou vnitřní stavbu materiálů, respektuje uchovávání hodnoty autenticity, původnosti a dobového výrazu památky, dodržuje zásady etického kodexu restaurátora. Rozlišuje historické souvislosti a posuzuje vhodnost volby pracovních metod, nutnost pomůcek a technologických podmínek. Rozvíjí pracovní dovednosti při průzkumu materiálu, napravuje tvarové deformace a případně doplňuje chybějící části. Stále spojuje poznatky, schopnosti a dovednosti rozvíjené ve všech ostatních předmětech, pěstuje si návyky pevně spojené s dodržováním zásad bezpečnosti a hygieny práce.

***Zaměření na restaurování a konzervování obecných kovů, drahých kovů a kovů platinových**

Obsah předmětu:

Dílenský provozní řád, bezpečnost práce v dílnách, zásady první pomoci. Kopie dobového šperku. Opravy dobových šperků z depozitů sbírek. Osvojování historických a dalších umělecko-řemeslných technik. Osvojení cínařských technik, techniky leptu, techniky niello. Osvojení techniky tepání, tepání dekorů do dutých forem. Osvojování techniky galvanoplastiky, modelování, doplňování chybějící části.

Osvojování techniky rytí, rytí písma a monogramu, vyřezávání. Osvojování technik smaltu, příhrádkový, jamkový, reliéfní. Osvojování techniky tauširování, zatepávání železa na měď, zlata na stříbro. Demontáž, konzervace, montáž starožitnosti s hrací mechanikou, dokumentace. Využívání uměleckořemeslných technik zlatnictví a stříbrnictví v restaurování. Využívání technik odlévání a cizelování při restaurování. Výroba přesné kopie historického předmětu ve stříbře tepáním. Studie restaurování liturgických předmětů z cínu, mosazi, mědi. Studie restaurování a konzervování archeologického železného nálezu. Studie restaurování cínového litého umělecko-řemeslného předmětu.

Průběžné restaurování pod vedením restaurátora kovů, držitele povolení MK ČR. Průzkum, analýza stavu materiálu a poškození, prvkové složení. Záměr postupů a rozsahu restaurování, soulad s etickým kodexem restaurátora. Odstraňování korozních zplodin, protikorozní opatření, stabilizace hmoty. Osvojení si původních technik a technických postupů, vyhodnocení na vzorcích. Plastické a grafické studie potřebné pro rekonstrukci, doplnění. Příprava, zajištění a ošetření pomocných či doprovodných materiálů. Doplnění chybějících částí, srovnávací materiál, modelování, tepání, galvanoplastika. Úprava tvarové deformace, oprava drobných trhlin. Povrchová úprava, patinování. Konzervace, vosky, laky, vakuové napouštění, ochranný režim památky. Průběžné vedení záznamů a dokumentace. Vypracování restaurátorské dokumentace.

Realizace absolventské práce.

***Zaměření na restaurování a konzervování kovů železných**

Obsah předmětu:

Dílenský provozní řád, bezpečnost práce v dílnách, zásady první pomoci. Osvojování starých a dalších uměleckořemeslných technik. Studie technik cizelování. Studie technik tauširování, zatepávání železa na měď. Studie technik niella; kryty, vyřezání, lept, zatírání směsí. Studie technik v kovářských artefaktech, plátování. Osvojení tepání drobných ornamentů v ploše, tepání do hloubky. Osvojení techniky rýhování, zkrucování. Osvojení specifiky odlišných technik kování barevných kovů. Osvojování skružování, spirály, voluty; vytvoření přesné dobové kopie dle předlohy. Osvojování pokovování máčením v taveninách kovů, za komplikovaného stavu kovu. Kopie jednodušší dobové železné památky. Studie různých technik smaltu, přihrádkový, jamkový. Využívání technik uměleckého kovářství a zámečnictví při restaurování. Využívání technik odlévání a cizelování při restaurování. Studie povrchových úprav železných artefaktů na konkrétních předmětech. Tepelné úpravy povrchu; zlacení v ohni, stříbření, amalgán, brynýrování. Ochrana kovů: pokovování, leštění, pasivace, tanátování, chromátování, oxalátování. Úpravy povrchu za studena; plátkové zlacení. Staré mechaniky zámků, sejfů; nákresy, výroba detailů. Demontáž, konzervace, montáž starožitnosti se hrací mechanikou, dokumentace. Vytvoření náročné repliky pomocí kopírovací hmoty. Konzervování archeologického železa, mechanické odstraňování nečistot. Mikro pískování, deionizace; rozpouštění rozpustných solí; zbavování iontů. Vysoušení, tanátování, ionty taninu. Petrifikace; zpevňování, stabilizace, vyplňování, napouštění (akryláty, pryskyřice).

Průběžné restaurování pod vedením restaurátora kovů, držitele povolení MK ČR. Určení předmětu. Vyhodnocení původního prostředí nálezu, vlivu uskladnění. Průzkum, analýza stavu materiálu a poškození, prvkové složení. Záměr postupů a rozsahu restaurování, soulad s etickým kodexem restaurátora. Odstraňování korozních zplodin, protikorozní opatření, stabilizace hmoty. Osvojení si původních technik a technických postupů, vyhodnocení na vzorcích. Plastické a grafické studie nutně potřebné pro rekonstrukci, doplnění. Příprava, zajištění a ošetření pomocných či doprovodných materiálů. Doplnění chybějících částí, srovnávací materiál, modelování, tepání, kování. Průběžné práce v konzervování a restaurování; rekonstrukce tvaru. Konzervace, ochranný režim památky. Průběžné vedení zápisů a dokumentace. Vypracování restaurátorské dokumentace. Restaurování artefaktu vstupních prostor (klepadlo, kryt

zámku, kliky, kování). Restaurování poškozené dobové mříže. Restaurování zbroje ze středověku; více zdobných technik, niello, tauzie, plátování, rytí.

Realizace absolventské práce.

***Zaměření na restaurování a konzervování archeologických předmětů z kovů**

Obsah předmětu:

Laboratorní provozní řád, bezpečnost práce v laboratoři, zásady první pomoci a práce s chemickými látkami. Specializace na restaurování a konzervování archeologických předmětů z kovů, zahrnující slitiny železa, slitiny mědi, slitiny drahých kovů a archeologické kovy v kombinaci s pozůstatky organických materiálů. Obsáhlý průzkum archeologických předmětů z kovů, zaměřený na zjištění stavu a korozního poškození památky, identifikaci přítomných materiálů, aspektů technologických postupů výroby a pravosti předmětu. Konzervace archeologických artefaktů z kovů zahrnující metody mechanického čištění korozních produktů – mikrotryskání, plazmochemická redukce, odbušování, ultrazvuk a dále postupy desalinace, stabilizace korozních produktů (tanátování, fosfátování, dekanan, benzotriazol) a postupy konzervace a konsolidace, používané v běžné konzervátorské praxi. Dále konzervace a restaurování archeologických kovových památek, obsahujících různé organické materiály (dřevo, kůže, useň, textil). Součástí restaurátorského zásahu je i zjišťování původních technologických postupů výroby předmětu a následné provedení rekonstrukce odpovídajícími řemeslnými postupy.

Doporučený postup výuky:

Průběžné restaurování pod vedením restaurátora kovů, držitele povolení k restaurování od MK ČR. Určení předmětu. Vyhodnocení původního prostředí nálezu, vlivu uskladnění. Průzkum, analýza stavu materiálu a poškození, prvkové složení. Záměr postupů a rozsahu restaurování, soulad s etickým kodexem restaurátora. Částečné odstraňování korozních produktů, protikorozní opatření, stabilizace hmoty. Osvojení si původních technik a technických postupů použitých při výrobě předmětu, vyhodnocení na vzorcích. Plastické a grafické studie nutně potřebné pro rekonstrukci, výroba modelů, 3D virtuální modely. Příprava, zajištění a ošetření pomocných či doprovodných materiálů. Doplňování chybějící části, srovnávací materiál, modelování, tepání, kování. Konzervace, ochranný režim památky. Průběžné vedení zápisů a dokumentace. Vypracování restaurátorské dokumentace. Realizace absolventské práce.

***Zaměření na restaurování a konzervování broušených a rytých přírodních, organických a syntetických materiálů**

Obsah předmětu:

Dílenský provozní řád, bezpečnost práce v dílnách, zásady první pomoci. Osvojování historických a dalších umělecko-řemeslných technik. Řezání a rytí ve slonovině, perleťovině, želvovině, apod. Využívání technik broušení a rytí při restaurování. Příprava a zajištění a ošetření pomocných, doprovodných materiálů. Glyptika; techniky rytí, rekonstrukce chybějících částí. Kopie intaglie, kameje, ornamentální motivy. Intaglie, odrývaná kamej, stíraná rytina, rytá písma. Kamej

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ

v netransparentním materiálu; figurální motiv. Heraldické motivy, rozlišení tinktur šrafováním. Kopie pečetního kamenu. Vybroušení plastického tvaru části lidské figury; rekonstrukce části figurky. Broušení a leštění smaltů; druhy smaltů, teplotní režim při opravách. Užití organolitů v marketerii a vykládání; zasazování organolitů do kovů, dilatace. Specifika opracování slonoviny, kosti, želvoviny, rohoviny. Specifika opracování mušlí, perel, korálů, perletí, jantaru, lávy, apod. Organolity; řezání, rytí, čištění, konzervace, ochranný režim. Intarzie, vykládání, techniky opracování organolitů. Zasazování přírodního kamene do dřeva. Renovace, konzervování inkrustace na plastickém, kovovém tvaru. Doplnění, nahrazování přírodním nebo syntetickým materiálem; rekonstrukce.

Průběžné restaurování pod vedením restaurátora kovů, držitele povolení MK ČR. Průzkum, analýza stavu materiálu a poškození, prvkové složení. Záměr postupů a rozsahu restaurování, soulad s etickým kodexem restaurátora. Restaurování včetně rekonstrukce chybějící části intarzie nebo mozaiky. Průběžné práce v konzervování a restaurování; průzkum, odstraňování korozních zplodin, protikorozní opatření, rekonstrukce tvaru, doplňování chybějící části. Konzervace, ochranný režim památky. Průběžné vedení zápisů a dokumentace. Vypracování restaurátorské dokumentace. Restaurování nádoby, plastiky vyřezané z drahého kamene. Restaurování užitkových předmětů z kamene; dóza, psací souprava, podnos.

Realizace absolventské práce.

Doporučené postupy výuky:

Osou praktické části studia jsou tři samostatné práce v restaurování včetně restaurátorské dokumentace, které jsou koncipovány tak, aby kvalitní absolvent mohl na jejich základě a po získání příslušné praxe podat žádost MK ČR o Povolení k restaurování uměleckořemeslných děl z kovů. Vzhledem k důrazu na plnění této intence, se všechny tři Restaurátorské dokumentace prezentují při absoloriu.

*Restaurování památky s vypracováním Restaurátorské dokumentace může řešit tři okruhy problematik:

- 1) Degradace a koroze materiálů na památce;
- 2) tvarové poškození památky;
- 3) doplňování chybějící části.

*Termíny pro zadávání a realizaci restaurování památky:

restaurování památky včetně 1. Restaurátorské dokumentace:

Zadání včetně předání památky k restaurování do: 1. února (I. ročník)

Odevzdání restaurované památky včetně 1. Restaurátorské dokumentace do: 15. prosince (II. ročník, zimní období)

restaurování památky včetně 2. Restaurátorské dokumentace:

Zadání včetně předání památky k restaurování do: 1. února (II. ročník).

Odevzdání restaurované památky včetně 2. Restaurátorské dokumentace do: 30. listopadu (III. ročník, zimní období).

absolventská práce včetně 3. Restaurátorské dokumentace

Zadání včetně předání památky do: 30. června (III. ročník)

Odevzdání restaurované památky včetně 3. Restaurátorské dokumentace do: 20. května – (IV. ročník, letní období).

Způsob ukončení:

Hodnocení za období: KZ, KZ, KZ, KZ, KZ, KZ, KZ, KZ

Součást Absolutoria

Hodnocení výsledků studentů:

Odevzdání zadané práce v řemeslných technikách. Odevzdání Restaurátorské dokumentace k zadané restaurované památce vytištěné a v digitální podobě na CD.

Doporučená literatura:

David A. Scott a Gerhard Eggert: ŽELEZO A OCEL V UMĚNÍ; KOROZE, BARVIVA, KONZERVACE; ArchetypePublications Ltd. 2009

Kolektiv autorů KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, 1. st ed.; AMG: Brno, 2011.

Kopecká Ivana a kol.: PREVENTIVNÍ PÉČE O HISTORICKÉ OBJEKTY A SBÍRKY V NICH ULOŽENÉ, SÚPP, Praha 2002, ISBN 80-86234-28-2

M. K.Nikitin, Melniková: CHEMIE V KONZERVÁTORSKÉ A RESTAURÁTORSKÉ PRAXI, Masarykova universita, Brno 2003

SBORNÍKY Z KONFERENCÍ KONZERVÁTORŮ A RESTAURÁTORŮ, Technické muzeum v Brně, 2000-2010 / 2007 EAN 978-80-86413-41-9

Restaurátorské dokumentace, VOŠ Turnov, 2002-2014

2. Doklady o materiálním a organizačním zabezpečení vzdělávacího programu

a) Údaje o budově, kapacitě poslucháren, laboratoří, ateliérů, výukových prostor

Celkový součet užité plochy SUPŠ a VOŠ činí 7 899 m². Areál tří vzájemně propojených budov, k nimž má škola užívací právo (v majetku Libereckého kraje). Školní budovy jsou vybaveny třídami, počítačovou učebnou, dílnami, samostatnou halou kovárny, ateliéry, modelovnou, sádrovnou, tělocvičnou, společenským sálem, depozitáři materiálů i finálních realizací, sklady, kanceláři, bytem školníka a ubytovacími jednotkami Domova mládeže. V rámci studentského stravování lze zajistit teplé snídaně, obědy a večeře.

Budova v níž se nalézají prostory pro výuku vyššího odborného vzdělání byla stavebně dokončena v roce 1954 v duchu funkcionalismu. Kapacita dílen i učeben má rezervy. Výukové prostory vyhrazené pro Vyšší odbornou školu jsou v majetku Libereckého kraje:

II. patro:

Dílny pro Praktická cvičení v restaurování a pro výuku řemeslných technik mají rozlohu:

15 m² (2 pracovní místa), chemicko-technologické průzkumy, patiny;
Digestoř DS-12 (2005);

Pracovní plocha 900 x 690 x 920 mm.

Kyselinovzdorná keramická dlažba.

Odtahové nerezové potrubí, průměr 200 mm.

71,23 m² (15 pracovních míst), zlatnické stoly, pracoviště k cizelování, montážní stoly, pracoviště pro průběžnou fotodokumentaci.

41 m² (9 pracovních míst), zlatnické stoly, pracoviště pro cizelování, pracoviště pro rytí kovů, pracoviště pro leštění kovů, pracoviště pro rytí a broušení drahých kamenů.

18,70 m² (6 pracovních míst), hodinářské stoly, pracoviště pro kovové památky s hrací mechanikou.

18,67 m² (4 pracovní místa).

Laboratoř s deionizací vody 5,58 m²;

Ateliér pro výtvarnou dokumentaci a odborné modelování 19,31 m², video a data projektor, studovna a archiv historických publikací, stoly se skleněnými deskami pro reprodukční kresbu, (10 pracovních míst).

I. patro:

Stupňová posluchárna 53,76 m² (28 míst);

Učebna s počítači, tiskárnou, skenerem a mikroskopem 13,88 m² (6 prac. míst);

Chemická laboratoř 75 m²; dvě digestoře se vzduchotechnikou, diaprojektor, dva počítače, mikroskopy, 10 prac. míst.

Laboratoř pro archeologické kovy, sušička, 30,00 m²;

Laboratoř pro fotodokumentace 35,98 m²;

Přízemí:

Mokrý provoz, laboratoř odsolování, 4 pracovní místa, 22,10 m².

Mokrý provoz, laboratoř archeologie, 4 pracovní místa, 22,10 m².

Celkem využívané prostory: 420,21 m².

Bezbariérový přístup není zajištěn.

Základní pracovní nářadí, náčiní a pomůcky v hodnotě až 45 tisíc Kč si studenti pořizují na vlastní náklady již na počátku středoškolského studia a zůstávají jejich majetkem do dalšího profesního života. Učební materiály a pomůcky jsou součástí školního vybavení a je v silách školy je průběžně doplňovat a modernizovat.

b) Soupis specializovaných laboratoří

- 1) Chemická laboratoř; plocha 75 m², 10 pracovních stolů, 10 pracovních míst.
- 2) Laboratoř deionizace vody; 5,6 m², 1 pracovní místo.
- 3) Laboratoř odsolování, oplachy; 22,1 m², keramický obklad, 4 pracovní místa.
- 4) Laboratoř pro archeologické kovy, mokrý provoz; 22,1 m², 4 pracovní místa
- 5) Laboratoř pro archeologické kovy; 30 m², 4 pracovní místa

Speciální průzkumy a diagnostiku restaurovaných materiálů smluvně zajišťují:

Restaurátorské pracoviště Středočeského muzea Rožtoky u Prahy

SVÚ a.s. Praha 9 Běchovice Praha (elektronové mikroanalýzy)

VŠCHT Praha 6, Technická 5 (elektronové mikroanalýzy)

VÚT Brno, Technická 3058/10, 616 00 Brno (3D tomografie)

c) Údaje o knihovně

Školní knihovna je v samostatné místnosti se službou profesionální knihovnice, databáze je vedena na počítači na knihovnickém programu Lanisus. Vybavení knihovny má pro uživatele 15 míst k sezení a stoly ke studiu, celkem čítá na 7000 odborných knih, pravidelně se odebírají odborné časopisy, roční nákupy odborné literatury jsou v hodnotě cca 5 000 Kč. Pro uživatele je dále k dispozici kopírka, a 2 počítače připojené k internetu. Knihovna je přístupná odpoledne. Počítače v celé budově včetně počítačové učebny jsou připojeny na síť.

Speciální studovna pro VOŠ, obor restaurování kovů, má přes 300 speciálních odborných knih a stále se rozšiřující databázi interních studijních materiálů, jež jsou doplňovány překlady důležitých odborných textů z angličtiny a němčiny, včetně DVD a VHS. Je zde pro uživatele 10 míst k sezení včetně stolů pro související práci, jsou zde k dispozici počítače připojené na síť a na internet, pro presentaci se používá data projektor. Studovna VOŠ má napojení na skener a barevnou tiskárnu po síti.

Jako studijní základna slouží (ve stejné ulici) Oblastní muzeum Českého ráje, které je specializované na problematiku broušených drahých kamenů a má expozici sledující vývoj uměleckořemeslného zpracování kovů. Podobně se využívá blízké Severočeské muzeum v Liberci a Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

d) Záměr rozvoje, odůvodnění vzdělávacího programu

Záměrem je průběžné technické kvalitativnější vybavování dílenského provozu a laboratoří, budování databáze studijních materiálů. Předcházející záměr vyhledat partnerskou vysokou školu a vytvořit bakalářský studijní program je již realizován. Vyšší odborná škola zajišťuje společně s Vysokou školou chemicko-technologickou Praha, Fakultou chemické technologie, část akreditovaného bakalářského studijního programu Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví uměleckořemeslných děl, čtyřletý obor Konzervování-restaurování uměleckořemeslných děl z kovů. Původní záměr rozšířit stávající zaměření na restaurování drahých kovů, obecných kovů a kovů platinových dále na další, navazující na ostatní umělecko-řemeslné techniky zpracování kovů a drahých kamenů jsme již realizovali. Realizovali jsme záměr akreditovat vzdělávací program Restaurování kovů, minerálů a organolitů pro kombinované studium. V současné době probíhá proces řešení prostupnosti Dis. / Bc. s Masarykovou univerzitou v Brně (Přírodovědecká fakulta - Chemie konzervování a restaurování při Ústavu chemie a Filosofická fakulta – Ústav muzeologie a archeologie)

Záměr zapojení do evropské sítě škol se studijním programem restaurování kovů se nyní tříbí souběžně s mezinárodním úsilím po stanovení kritérií zodpovědnosti, schopností a dovedností ve sféře ochrany kulturního dědictví. Tato aktivita by měla vyústit ve stanovení stupňů evropské licence restaurátora, která bude mít platnost v rámci Evropské unie. To umožní volný pohyb pracovní síly v tomto oboru.

Škola bude iniciovat vybudování archivu písemných a grafických dokumentací návrhů a realizací nadprůměrných uměleckých předmětů vytvořených na bázi

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / DOKLADY O ZABEZPEČENÍ VP uměleckořemeslného zpracování kovů a drahých kamenů. Budeme dál budovat databázi vývojových řad historie jednotlivých kovových předmětů.

Průběžně se škola bude zapojovat do Fóra pro konzervátory a restaurátory (pod redakcí Technického muzea v Brně) s dokumentacemi restaurátorských prací, jež aplikují inovační technologické postupy a metody a výjimečné zásahy při průzkumu a restaurování.

Odpovědnost vyučujících je motivována průběžnou náročností prověřování dodržování akreditovaného vzdělávacího programu, dodržování všech předpisů s výukou souvisejících, zviditelněním a řešením naléhavých problémů na provozních poradách. Evaluace daná formou anonymních dotazníků odkrývá objektivní problémy, ale bývá v ní obsažena také subjektivní podjatost daná negativy mezilidského soužití. Zabezpečování kvality vzdělávacího programu závisí průběžně nutně na důsledném realizování adekvátních opatření, řešících poznané nedostatky.

Vzdělávací program je koncipován pro menší počet uchazečů, který přiměřeně odpovídá potřebě takto specializovaných odborníků. Zatímco bakalářská forma studia má hlubší těžiště v chemicko-technologické oblasti, forma vyššího odborného studia má širší záběr v oblasti uměleckořemeslné, uměnovědné, výtvarné a v jazykové přípravě.

Vzhledem k náročnému individuálnímu odbornému a specializovanému studiu je optimální přijímat ke studiu 8 studentů ročně. Vyhovuje to také předpokládané absorpci v praxi na trhu práce. Denní tříleté studium se otevírá každý rok. Kombinované čtyřleté studium se předpokládá otevírat jednou za čtyři roky (nebo dle požadavků praxe), předpokládá se také, že bude využíváno hlavně již uchazeči z praxe. Počet uchazečů bývá i více než dvojnásobný k určeným možnostem kapacity.

e) Údaje o rozvoji spolupráce

Záměr umožnit studentům výměnné stáže se školami v zahraničí lze řešit pouze v případě, jestliže obor restaurování bude na úrovni vysoké školy, protože teprve v této rovině jsou studijní pobyty v tomto oboru možné (restaurování se vyučuje v cizině na vysokých školách). Také proto jsme usilovali o akreditaci a zřízení bakalářského oboru Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví uměleckořemeslných děl, čtyřletý obor Konzervování-restaurování uměleckořemeslných děl z kovů. To se zdařilo v součinnosti s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze a s Akademií výtvarných umění v Praze od roku 2005. Pro tento bakalářský čtyřletý obor vyučujeme několik předmětů.

Spolupráci rozvíjíme s různými pracovišti Národního památkového ústavu, s restaurátorskými dílnami muzeí a církevních diecézí, kam umísťujeme studenty na odborné praxe. Dalším krokem je úsilí o umožnění takové odborné praxe, v jejímž rámci by studenti na dostatečně vybaveném pracovišti kompletně, včetně průzkumů, průběžné dokumentace a zpracování restaurátorské zprávy realizovali restaurování zadané památky jako absolventské práce. Takováto praxe zároveň nabízí nové osobní profesní kontakty a umožňuje případné pozdější uplatnění absolventa.

Pro další budování potřebných studijních materiálů jsme iniciovali vypracování publikace s chemicko-technologickou problematikou restaurování a konzervování kovů, s důrazem na míru zachovávání autenticity při záměru restaurování a konzervování, na degradaci kovů a povrchovou úpravu kovů. Na knize se podílely významné instituce,

VOŠ TURNOV – RESTAUROVÁNÍ KOVŮ, MINERÁLŮ A ORGANOLITŮ / DOKLADY O ZABEZPEČENÍ VP ústavy a jednotliví odborníci. Publikace: Konzervování a restaurování kovů / Ochrana předmětů kulturního dědictví z kovů a jejich slitin, Technické muzeum v Brně, 2011, ISBN 978-80-86413-70-9

V rámci projektu Vyšší kvalita studia na VOŠ, přístupnost do bakalářského studia blízkého oboru VŠ; R. Č. CZ.1.07/2.1.00/32.0035 financovaného z Evropského sociálního fondu prostřednictvím OPVK v rámci výzvy č. 32 se podařilo realizovat překlady odborných publikací a vytvoření profesních slovníků, které zvýší úroveň studijních materiálů. V rámci tohoto projektu došlo k inovaci vzdělávacího programu.

Pro vytváření přehledů vývoje jednotlivých druhů uměleckořemeslných předmětů navazujeme kontakty s množstvím muzeí a kurátorů jednotlivých sbírek, což využíváme často také při konkrétním historickém určování jednotlivých prakticky restaurovaných předmětů. Záměr vytvoření skript a studijních materiálů pro všechny předměty jsme již uskutečnili.

Aktivně se zúčastňujeme prezentací našich poznatků a zkušeností na celostátních konferencích restaurátorů a konzervátorů s mezinárodní účastí, každoročně pořádaných Asociací muzeí a galerií a Českým výborem ICOM.

Zúčastnili jsme se (zúčastňujeme se) několika projektů Investice do rozvoje vzdělání v rámci EU; Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu, nyní zaměřené na kontakty studentů různých oborů restaurování při konkrétních realizacích restaurování velkých stavebních objektů, s MU Brno, NPÚ Praha, TU Pardubice a další.

f) Zdůvodnění společenské potřeby vzdělávacího programu

Vedle ekologické intence nápravy průmyslem zaviněného poškození přírody stoupá společenská potřeba péče o památky, k nimž se stále více váže celosvětový turistický ruch. Památky jsou zároveň duchovní kvalitou a výzvou ke kultivovanosti a šíření ducha spolupráce. Dalším důvodem potřebnosti vzdělávacího programu je vzrůstající tlak na úroveň a hloubku a kvality speciální odbornosti také ve sféře ochrany památek umělecko-řemeslných, zde památek z kovů a drobných sbírkových předmětů z kamenů a organolitů. Sbírkových předmětů tohoto druhu je u nás několik miliónů a vedle nedostatku financí je nedostatek profesních odborníků tyto památky ošetřovat.

Vzdělávací program Restaurování kovů, minerálů a organolitů řeší seberealizaci uchazečů ve specificky zaměřené oblasti uměleckořemeslného zpracování kovů a k nim doprovodných, zdobných materiálů. Řeší požadavky oblasti ochrany památek, prakticky pomáhá uchovávat kulturního dědictví a rozvoji cestovního ruchu.

Inovovaný vzdělávací program, vytvořený v intenci procesu řešení přístupnosti do bakalářské úrovně, se snaží vyjít vstříc zásadám EU v oblasti volného pohybu pracovních sil, kde se pro restaurování uměleckořemeslných památek bude vyžadovat odborné vzdělávání na úrovni minimálně Bc.